

LETO XVI

ŠTEILKA 9

STRAŽA, 29. SEPTEMBRA 1978

unles

novoles

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE „NOVOLES“, LESNI KOMBINAT NOVO MESTO – STRAŽA

Razvoj prijateljskih odnosov

Prisrčno srečanje predsednikov Tita in Hua Kuo-fenga pred Belim dvorom na Dedinju 21. avgusta okoli 11. ure je označil novo obdobje v razvoju prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in LR Kitajsko in njunimi partijami.

Neposredni dialog dveh predsednikov v popoldanskem času je potekal v duhu medsebojnega spoštovanja in razumevanja in je hkrati dal pečat vsem kasnejšim srečanjem, uradnim in neuradnim, ki so pripomogle, da postaneta dve geografsko tako oddaljeni državi druga drugi bližje.

Hua Kuo-feng je prvi kitajski voditelj, ki je obiskal socialistično in neuvrščeno Jugoslavijo. Predsednika Tito in Hua Kuo-feng sta se srečala drugič, in to po enem letu od obiska predsednika Tita v LR Kitajski. V preteklem obdobju so uresničili dogovore iz Pekinga o nujnosti boljšega poznavanja gospodarstev, znanstveno-tehničnih dosežkov, kulturno-prosvetnih in drugih razmer v obeh državah. V tem smislu smo izmenjali preko trideset delegacij.

Razgovori predsednikov Tita in Hua Kuo-fenga v Belem dvoru, ZIS in na Brionih so bili plodni in vsebinsko bogati. Sodelavci obeh predsednikov so dobili veliko koristnega gradiva z nalogo, da proučijo in uresničijo tisto, kar sta oba predsednika označila kot kažipot.

Da je ta kažipot še kako zanimiv in pomemben ne samo za Kitajsko in Jugoslavijo, kar je povsem naravno, temveč tudi za širšo svetovno skupnost in mednarodno delavsko gibanje, kažejo številke akreditiranih novinarjev, ki so spremljali ta obisk: okoli 200 domačih, 52 kitajskih in skoraj 200 predstavnikov „sedme sile“ iz tridesetih drugih držav.

MEDPARTIJSKI ODNOSI NA VIŠJEM NIVOJU

Že med obiskom so bili objavljeni razgovori o razvoju so-

delovanja ZKJ in KP Kitajske. Delegacije obeh partij so se strinjale z ugotovitvijo, da so partijski odnosi prišli v novo obdobje. Prav tako so z zadovoljstvom ugotovili, da so spodbudo za takšna pozitivna gibanja dali Titova pot na Kitajsko, bivanje študijske delegacije KP Kitajske v Jugoslaviji in pozdravno pismo KP Kitajske XI. kongresu ZKJ. Sogovorniki

so soglašali, da napreduje sodelovanje ZKJ in KP Kitajske na osnovah samostojnosti, enakopravnosti in spoštovanju razlik, ki so posledica različnih poti v izgradnji socializma v SFRJ odnosno LR Kitajski.

Bivanje kitajske delegacije so izkoristili za izmenjavo mnenj o možnostih napredka gospodarskega sodelovanja med državama. Podpisali so dva pomembna sporazuma: o dolgoročnem gospodarskem in znanstveno-tehničnem sodelovanju in o ustanovitvi jugoslovansko-kitaj-

skega komiteja za gospodarstvo in znanstveno-tehnično sodelovanje na ravni podpredsednikov vlad. Ta sporazuma bosta, ocenjujejo, odprla tudi perspektive za sporazume na področju transporta, poljedelstva, o zaključevanju veterinarske konvencije in konvencije o zaščiti rastlin in drugem.

Kitajski tisk, radio in televizija so posvetili veliko pozornosti obisku Hua Kuo-fenga v Jugoslaviji, njegovim razgovorom s predsednikom Titom in drugim aktivnostim kitajskega voditelja v naši državi.

Obisk kitajskega voditelja je bil predmet zanimanja mnogih držav. Skupna značilnost v obveščanju tujih sredstev javnega obveščanja je: prisrčnost snidenj dveh predsednikov, poudarjanje, da razlike v pogledih na nekatera mednarodna vprašanja niso ovira, temveč osnova za bogatitev sodelovanja informiranja o kitajskem zanimanju za jugoslovanski sistem samoupravljanja in predvsem gledanje na ta obisk kot na pomemben korak v razvoju vsestranskih odnosov med SFRJ in LR Kitajsko.

Predsednika Tito in Feng odzdravljata Beograščanom.

Stalna analiza

Osnovna organizacija zveze sindikatov se mora v temeljni organizaciji združenega dela uveljaviti kot podlaga družbenopolitične aktivnosti zveze sindikatov in kot oblike organiziranega političnega delovanja svojih članov. V sindikalni politični praksi moramo doseči da bodo vse oblike sindikalnega delovanja na ravni delovnih organizacij in na ravni sestavljenih organizacij združenega dela izhajale iz delovanja osnovnih organizacij in da bodo občinski sveti zveze sindikatov in občinski odbori sindikatov stalno in neposredno povezani z osnovnimi organizacijami. Osnovne organizacije morajo delati tako, da bodo omogočale neposredno uresničevanje in usklajevanje interesov delavcev, hkrati pa se morajo vključevati v nastajanje in uresničevanje političnih stališč občinske in republiške sindikalne organizacije.

Člani in sindikalne organizacije so dolžni nenehno analizirati svoje družbenopolitično učinkovitost in za vsakokratne cilje uporabiti najbolj primeren način delovanja. S tem se bodo člani in organizacije nenehno usposabljali tudi za učinkovito ospravljanje svojih nalog.

Pred dnevi je stekla javna razprava o dokumentih za 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije, ki bo 25. in 26. oktobra v Mariboru.

V javni razpravi so:

- poročilo o delu Zveze sindikatov Slovenije med 8. in 9. kongresom,
- osnutek sklepov 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije,
- osnutek statuta Zveze sindikatov Slovenije.

O kongresnih dokumentih so dolžne razpravljati vse organizacije sindikatov, ali z drugimi besedami:

o dokumentih morajo spregovoriti vsi člani, se do njih opredeliti in s pripombami ter predlogi podpreti bodoče delovanje sindikalnih organizacij.

Predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner je o pripravi na kongres ter o kongresnem gradivu na tiskovni konfe-

renci z novinarji sindikalnega časopisa „RAD“ obširno odgovoril na številna zastavljena vprašanja, ki so se nanašala na vsebino in metode dela sindikata.

Že oba partijska kongresa sta ob vprašanjih organiziranosti ZK postavila v ospredje osnovno organizacijo kot tisto temeljno obliko organiziranosti komunistov, v kateri le-ti uresničujejo svojo vlogo in naloge, prav tako je v osnutku kongresnih dokumentov za 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije izpostavljena osnovna organizacija kot temelj in izhodišče za organiziranje in delovanje Zveze sindikatov Slovenije, prek katere se prenašajo problemi in težnje delavcev v organizacijah združenega dela v zvezo sindikatov kot celovito razredno organizacijo delavcev in obratno — prek katere se prenašajo stališča in aktivnosti zveze sindikatov na spoznanja in odločanja delavcev v organizacijah združenega dela.

Na naslovni strani je posnetek vhoda v novi blok. Sem se bodo vselili tudi Novolesovci. Več o tem si preberite na 5. strani.

Iz tiskovne konference predsednika slovenskih sindikatov z novinarji RADA smo prav zato izbrali za današnji zapis na temo predkongresne dejavnosti prav področje, kjer predsednik Vinco Hafner govori o osnovni organizaciji sindikata.

V Sloveniji zelo poudarjamo pomen sindikalnih skupin znotraj osnovnih organizacij. V osnovni organizaciji v Sloveniji je povprečno 120 članov. Celo taka osnovna organizacija se ne more zbrati kar naenkrat, še posebej, če upoštevamo delovne izmene ali pa so delavci razpršeni po številnih obratih. Zato moramo iskati poti za neposredno delo z delavci. Če pa gre za organizacijo s 300 ali več člani, kakršnih je še vedno veliko, potem so sindikalne skupine nujno potrebne.

To je eden izmed načinov za povečanje učinkovitosti osnovnih organizacij. Drugi, ki ga prav zdaj uvajamo v statutarne ureditve, v status organiziranosti osnovne organizacije, pa je, da so izvršilni odbori osnovne

organizacije izvršnopolitični organi.

Do zdaj smo poudarjali samo njihovo izvršilno funkcijo. Na videz kaže, da želimo krepiti moč manjšega števila ljudi v tem izvršilnem odboru. Mi pa nasprotno mislimo, da je nujno krepiti politično jedro v organizaciji sindikatov, to se pravi izvršilnega organa, ki mora politično odgovarjati za izvajanje stališč in sklepov osnovne organizacije, da bo dovolj samostojen in politično močan. Zato smo začeli poudarjati tudi njegovo politično funkcijo. Razumljivo pa je, da je sestavljen iz delegatov iz sindikalnih enot ter da deluje v imenu in za osnovno organizacijo.

Še en pomemben dejavnik, ki ga poudarjajo nosilci za organiziranost sindikata, je v tem, da morajo biti vsi vidiki organiziranosti sindikata na ravneh, ki so višje od osnovne organizacije – torej v delovni organizaciji, sestavljeni organizaciji, različnih poslovnih skupnosti in drugih

oblikah – vedno podrejeni funkciji osnovne organizacije.

Zato še posebej poudarjamo, da je konferenca sindikatov organ koordinacije, usklajevanja in pomoč osnovnih organizacij. Zato smo prenehali ustvarjati kakršenkoli stalen organ sindikata na ravni sestavljene organizacije. Tu bi moral, po našem predlogu, obstajati samo koordinacijski odbor sindikata, ki povezuje osnovne organizacije in konference na ravni delovnih organizacij in prispeva, da se sčasoma s tematskimi konferencami poenotijo stališča vseh delavcev v sestavljeni organizaciji združenega dela.

Še en vidik krepitve osnovne organizacije je poskus, da bi se neposredno povezale z občinskimi sindikalnim svetom in občinskimi odbori sindikatov posameznih dejavnosti. To pa ne bo lahko uresničiti zaradi dveh razlogov. Prvi je povsem objektivni, saj vodi usmeritev odnosov in komuniciranja ene osnovne organizacije najprej v delovno organizacijo. Tu se

združujejo delo in sredstva delavcev.

Največ komunikacij bo teklo prav tja, kar je sicer naravno, obenem pa vsebuje tudi možnost zatiranja samostojnosti identitete osnovne organizacije.

Drugo težavo predstavlja veliko število osnovnih organizacij v posameznih občinah. Na primer, občinsko organizacijo sindikata občine Center v Ljubljani sestavlja 600 osnovnih organizacij, mariborske občine pa približno 500. Torej praktično ni možnosti, da bi občinski svet sindikatov redno komuniciral s takim številom osnovnih organizacij. V prihodnje bo to moral izvajati s pomočjo občinskih odborov posameznih sindikatov ter preko sindikalnih konferenc v delovnih organizacijah. Prave metode še nismo povsem izdelali. Preprosto je tam, kjer se osnovna organizacija pokriva z delovno organizacijo, ki ni razdeljena na tozde, težje pa je, kjer je združenih več tozdov v eno delovno organizacijo.

Ob obletnici kongresa AFŽ

17. oktobra bo minilo 35 let, odkar je bil v Dobrniču kongres Antifašistične fronte žena. V spomin na ta dogodek objavljamo zapis Slavke Rapuš, ki je bil objavljen v knjigi „Novo mesto v revoluciji in osvobodilni vojni“. Nastal pa je po pripovedovanju Anice Počrvina rojene Potočar, iz Dol. Kamenc.

Anica Počrvina je začela delati za partizane leta 1941. Takrat ji je bilo 18 let. S terenci so jo povezali vaški fantje. Zbirala je sanitetni material in hrano. Na Trški gori so jo čakali partizani in jim je predajala zbrani material. Bila je vesela, da lahko pomaga partizanom. Domov se je vračala kot prerojena, z zavestjo, da njeno delo veliko pomeni. Pri terenih je dobivala časopis Slovenski poročevalec, ki je obveščal ljudi o bojih in uspehih naše vojske.

Anični bratje so bili v partizanih, pa tudi mati je delala za našo vojsko, zato se je Anica čutila dolžno sodelovati s partizani. Očeta je izgubila, ko je bila stara eno leto, zato je po odhodu bratov v partizane vso skrb za kmetijo prevzela mati.

Po italijanski kapitulaciji so na sestankih zbirali delegatke za kongres AFŽ. Za to območje je bil sestanek v Potočni vasi pri Mariji Potočar. Tu so Anico predlagali za delegatko na kongresu Antifašistične fronte žena. Mimica Humer je poslala naročilo, da Anica potuje skupaj z Dragico Kastelic do Mirne peči. Tam so ju čakale delegatke iz drugih krajev. Domačini so jim pripravili lojstrski voz, ga

okrasili z zelenjem, cvetjem in pisanimi trakovi. Med pesmijo in živahnim razpravljanjem so se odpeljale. Čeprav so bile prvič skupaj, ni bilo med njimi nobene pregrade, bile so si kot sestre, vse je povezovala ista misel: pomagati naši vojski. Le Mimica Humer in Slavka Kos sta vedeli, kam se peljejo, kje bo kongres. Za vprašanjem, kje bo kongres, se je skrivalo presenečenje. Samo enkrat so se

skrili v gozdu pred manjšim nemškim avionom „štorkljo“, da jih sovražnik ne bi obsul z bombami.

Sedemnajstega oktobra 1943 se je v Dobrniču pri Trebnjem začel kongres AFŽ. Dobmič je manjša vas v neki dolinici pri Trebnjem. Štela je le nekaj deset hiš. Tu so bile zbrane delegatke iz vse Slovenije. Vas se je kopala v zelenju; na mlajih, ki so stali pred dvorano, v kateri je bil kongres, pa so plapolali pisani trakovi. Na kongresu je bilo tudi nekaj mož, predstavnikov organizacij, med njimi predstavnik angleške misije Jones,

Metod Mikuž in drugi. Med mnogimi ženami je Anica srečala svojo nekdanjo učiteljico Sušnikovo. Bila je srečna, ko je videla, da njena nekdanja učenka sodeluje s partizani.

Objeli sta se, od sreče pa so se jima orosile oči. Sušnikova je prišla na kongres iz omrežene Ljubljane. Kongres je bil ponoči. Prvega dne so govorile o partizanskem gibanju in o sovražniku, naslednjega dne pa so zbranim spregovorili: Mara Rupena, Angelca Ocepkovala, Metod Mikuž, Majcnova mama in Beceletova mama.

Izmed teh govorov so se Anici najbolj vtisnile v srce besede Majcnove mame. Živo jih je bodrila in čeprav je v boju izgubila sina, ni klonila pred sovragom. Ob njenem govoru so imele vse žene rosne oči. Občudovale so njen pogum, vstajale, vzdikale, glasno odobravalje njene misli. Vsi so bili kot ena sama velika družina, vsi so bili istega mnenja – ne vdajmo se sovragu. Sklenile so predlagati, naj domače izdajalce postavijo pred sodišče in naj ljudsko sodišče z njimi obračuna.

Spale so na podu, terenci pa so jim organizirali prehrano.

Domov so se vrnile zopet na lojstrskem vozu, z zvrhano metro vere v lepše življenje. Pogo-

DOBRNIČ

Nadaljevanje na 4. strani

Želimo, da prebere vsak

RAZLAGA

SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽEVANJU DELA DELAVCEV V TEMELJNI ORGANIZACIJI, STATUTA TEMELJNE ORGANIZACIJE, SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽITVI V DELOVNO ORGANIZACIJO IN STATUTA DELOVNE ORGANIZACIJE

1.

Zakon o združenem delu je prinesel korenite spremembe samoupravnih socialističnih odnosov, še bolj utrdil pravico delavcev, da sami upravljajo in razpolagajo s sredstvi in sadovi svojega dela in odločajo o vseh družbenih zadevah. Odnose, ki pri tem nastajajo med delavci in v družbi, ureja samo načeloma.

Da bi zakon o združenem delu zaživel v praksi, nam nalaga dolžnost, da s svojimi samoupravnimi splošnimi akti uredimo odnose v temeljni organizaciji in drugih oblikah združevanja v skladu z njegovimi načelnimi opredelitvami.

Zakon o združenem delu je prinesel novosti na vsa področja združenega dela: na področje dohodkovnih odnosov, na področje delovnih razmerij, na področje statusnih vprašanj, uresničevanja samoupravljanja itd.

Področje dohodkovnih odnosov smo v Novolesu skoraj v celoti že uredili. Čakajo nas še ostala pod-

ročja, ki pa jih urejajo akti, ki jih sedaj dajemo v javno razpravo, in ki jih bomo sprejemali na prihodnjem referendumu, verjetno konec meseca oktobra.

Ti akti so:

1. Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji
2. Statut temeljne organizacije,
3. Samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo
4. Statut delovne organizacije.

Po programu uresničevanja zakona o združenem delu, bi morali te akte pripraviti že do spomladi tega leta oz. nekatere do polletja, vendar smo v zamudi iz opravičenih razlogov, saj smo v tem času urejali zelo kompleksno materijo dohodkovnih odnosov.

1.

Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji je novost, ki jo je prinesel zakon o združenem delu. Do sedaj tega dela nismo poznali. Delavci združujejo svoje delo s sredstvi, ki so družbena lastnina v temeljni organizaciji. Odnosi, ki nastanejo med njimi pri združevanju dela pa se urejajo s tem aktom. Zato je samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji temeljni in hierarhično najpomembnejši akt, ki načelno ureja vse odnose v temeljni organizaciji. Pri tem izhaja iz dejavnosti temeljne organizacije in ureja odnose pri upravljanju družbenih sredstev, pridobivanju dohodka in njegovem razporejanju, načelno ureja delitev sredstev za osebne dohodke iz naslova živega dela in minulega dela, sredstev skupne porabe ter planiranje, opredeljuje izhodišče delovnih razmerij ter pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev, način uresničevanja samoupravljanja delavcev ter obveščanje delavcev ter določa smoter združevanja v delovno organizacijo itd. Vsi odnosi, ki so v tem aktu načelno urejeni, se podrobneje urejajo z drugimi samoupravnimi splošnimi akti.

Ker so v samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji načelno opredeljeni vsi odnosi, ki nastajajo v njej pri združevanju dela s sredstvi in ker pomeni izhodišče za vse ostale samoupravne splošne akte v temeljni organizaciji, mu daje zakon o združenem delu velik pomen. Ta sporazum se namreč sprejema z referendumom in je sprejet, če ga sprejme večina delavcev.

Po njegovem sprejemu pa zahteva zakon, da sleherni delavec podpiše izjavo, da se strinja z njegovo vsebino in ga sprejema. Če take izjave ne podpiše, mu preneha delovno razmerje. Tudi vsak nov delavec, ki hoče skleniti delovno razmerje v temeljni organizaciji mora podpisati tako izjavo, sicer ne more skleniti delovnega razmerja.

2.

Drugi najpomembnejši akt v temeljni organizaciji je statut temeljne organizacije. Z njim določamo ime, sedež in dejavnost temeljne organizacije, urejamo statusna vprašanja, način uresničevanja samoupravljanja delavcev tako z osebnim izjavljanjem, na referendumu, zborih delavcev in podpisovanjem posebnih pismenih izjav, kakor tudi preko delegatov in delegacij, organe upravljanja in njihove pristojnosti, določamo način volitev in odpoklica delegatov in članov organov upravljanja ter njihove odgovornosti, imenovanje in razrešitev poslovnega organa temeljne organizacije in njegovo odgovornost, uresničevanje samoupravne delavske kontrole, določamo obveznosti samoupravnih in drugih organov do sindikata, zastopanje in predstavljanje temeljne organizacije, vsebuje določbe o uporabi in razpolaganju s sredstvi temeljne organizacije, o sestavljanju in sprejemanju planov, o obveščanju delavcev, poslovni tajnosti, o ljudski obrambi in družbeni samozastiti, o vsebini in hrambi zapisnikov, o sprejemanju in spreminjanju statuta in drugih samoupravnih splošnih aktov.

Tudi sedanji statuti so imeli približno enako vsebino. Spremeniti pa smo jih morali, ker je zakon o združenem delu prinesel nekatere novosti predvsem na področje uresničevanja samoupravljanja. Na področju osebnega izjavljanja je točno opredelil, o katerih zadevah se morajo delavci odločati z referendumom. Te oblike se bomo morali posluževati pri odločanju o vseh pomembnejših vprašanjih, ki bodo nastajala v združenem delu. Zbor delavcev je s tem seveda izgubil nekoliko svoj pomen. Sedaj je vse bolj posvetovalno mesto in ne več toliko mesto, kjer delavci sprejemajo svoje odločitve, čeprav zakon še vedno dopušča, da delavci odločajo o nekaterih zadevah na svojih zbiorih. Uzakonjen je zbor delavcev v posameznih delih delovanja procesa.

Ti deli delovnega procesa so postali osnova za volitve in delegiranje delegatov v posamezne organe upravljanja, ki se sestavljajo na delegatski osnovi.

Delavski svet temeljne organizacije je kot organ, ki upravlja delo in poslovanje temeljne organizacije pridobil na svojem pomenu. Ta organ sprejema plan in določa ukrepe za izvajanje poslovne politike in plana temeljne organizacije, ter odloča o vrsti drugih pomembnejših vprašanj. Temeljna organizacija naj bi po novem statutu imela naslednje organe – delavski svet, kot najvišji organ upravljanja v temeljni organizaciji. Delavski svet ima svoj izvršilni odbor, ki bo predvsem njegov predlagalni in posvetovalni organ ter komisijo za delovna razmerja, ki bo imela pomembne pristojnosti s področja delovnih razmerij.

Delo temeljne organizacije naj bi vodil individualni poslovodni organ (direktor temeljne organizacije). Za uresničevanje samoupravne delavske kontrole pa bi imeli tudi poseben organ odbor za samoupravno delavsko kontrolo. Disciplinska komisija naj bi bila organ delovne organizacije, da bi tako zagotovili večjo enotnost disciplinskega ukrepanja.

V statutu so kot že povedano urejena tudi nekatera druga vprašanja, ki pa ne pomenijo posebnih novosti. Omenimo naj samo še vlogo sindikata, ki je bila opredeljena že z novo ustavo, vendar mogoče malo premalo poudarjena v naših dosedanjih aktih. V statutu je določeno, da mora sindikalna organizacija v TOZD zavzeti svoje stališče o nekaterih zadevah, predno o njem razpravljajo pristojni organi. Vprašanja, ki jih mora predhodno obravnavati sindikat so vprašanja s področja družbeno-ekonomskih odnosov, socialne politike, življenjskega standarda delavcev, delitve čistega dohodka, osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe ter pogojev dela. Sindikat ima pravico dajati pobude za sklepanje samoupravnih splošnih aktov in je podpisnik aktov, s katerimi se ureja področje delovnih razmerij, razporejanje čistega dohodka in osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe. Sindikat ima svoje pristojnosti tudi v disciplinskih zadevah. Statut TOZD se sprejema z referendumom in je sprejet, če se izreče zanj večina delavcev v TOZD.

3.

Samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo ni novost. Zaradi sprememb, ki nam jih je narokoval zakon o združenem delu, pa smo ga morali spremeniti in sicer njegov statutarni del, tako kot je opredeljeno v statutu delovne organizacije in njegov ekonomski del, kot je opredeljeno v samoupravnih sporazumih, s katerimi smo uredili dohodkovne odnose v Novolesu.

Samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo vsebuje določbe o skupnih poslih in interesih temeljnih organizacij, ki se uresničujejo v delovni organizaciji, o koordiniranju delovnega procesa, o sprejemanju plana in usklajevanju planov temeljnih organizacij, o medsebojnih razmerjih temeljnih organizacij, ter njihovih pravicah, obveznostih in odgovornostih, o oblikah in pogojih za uresničevanje odgovornosti delovne organizacije, in njenih pooblastil v pravnem prometu, ki ga opravlja za temeljno organizacijo o notranji arbitraži, o splošni ljudski obrambi in družbeni samozastiti, o postopku za izločitev posameznih temeljnih organizacij iz sestave delovne organizacije in o drugih vprašanjih, ki so pomembna za skupno delo in poslovanje temeljnih organizacij ter za uresničevanje samoupravnih pravic njihovih delavcev.

Samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo se sprejema na referendumu in je sprejet, če ga v vsaki temeljni organizaciji sprejme večina njenih delavcev. Ta samoupravni splošni akt je šele v fazi izdelave delovnega osnutka in bo izdelan proti koncu tega meseca, medtem, ko so ostali akti že pripravljani za javno razpravo.

4.

Statut delovne organizacije obdeluje podobno problematiko na nivoju delovne organizacije kot statut temeljne organizacije v temeljni organizaciji in sicer: firmo, sedež in dejavnost delovne organizacije, notranjo organiziranost delovne organizacije (temeljne organizacije in

OB OBLETNICI KONGRESA AFŽ

(Nadaljevanje s 3. strani)

varjale so se, kakšno bo njihovo življenje v bodoče. Čutile so se dolžne pomagati naši vojski, da bi čim več pripomogle k uspešnemu zaključku boja. Ob slovesu so si zrle v oči, v katerih se je zrcalilo mišljenje vseh, da morajo nadaljevati z vsem tistim, kar bo zahteval boj. Na tem kongresu se je pokazala enakopravnost žena. S svojim delom so dokazale, da v boju za svobodo ne zaostajajo za moškimi.

21. oktobra 1943 je nemška vojska vdrla v Novo mesto.

Nekdo je izdal Dragico Kastelic, da se je udeležila kongresa, in 23. oktobra 1943 so jo skupaj z očetom Francem in sestrama Danico in Jožico ubili.

Tudi Anico so začeli zasledovati domobranci, zato je 20. novembra 1943 odšla v Gubčevo brigado, kasneje pa v XV. divizijo. V partizanih je kuhala; v brigadi je ostala do osvoboditve.

Po končani vojni se vsakih pet let zbirajo v Dobriču žene, ki so bile leta 1943 na kongresu. Razpravljajo o položaju žena nekoč in danes in ugotavljajo, da so si s svojim delom priborile mesto v naši družbi.

delovna skupnost), uresničevanje samoupravljanja v delovni organizaciji, vodenje delovne organizacije, uresničevanje samoupravne delavske kontrole, notranjo arbitražo, poslovanje delovne organizacije, obveščanje delavcev, poslovno tajnost, ljudsko obrambo in družbeno samozščito ter sprejemanje in spreminjanje samoupravnih splošnih aktov v delovni organizaciji.

Bistvene novosti na področju, ki ga ureja statut delovne organizacije, so predvsem pri organih delovne organizacije.

Pri delavskem svetu so spremembe v njegovi sestavi. Bolj številčne temeljne organizacije bodo imele več delegatov v delavskem svetu kot manjše. Delegati za ta organ pa se volijo in odpokličejo po enakem postopku kot delegati za delavski svet temeljne organizacije. Nekoliko so spremenjene tudi njegove pristojnosti in bolj precizirano je odločanje po delegacijah in večinsko odločanje. Delavski svet bo tudi nadalje imel iste izvršilne organe kot dosedaj (odbor za medsebojna razmerja, odbor za ekonomistiko in

odbor za razvoj in organizacijo s približno enakimi pristojnostmi kot do sedaj.

Za delovno organizacijo je v statutu predviden kolektivni poslovodni organ, ki bo imel poleg predsednika še člane za pokrivanje delovnih področij proizvodnje, razvoja in poslovnih povezav. Na nivoju delovne organizacije se bo oblikovala tudi disciplinska komisija v kateri bodo zastopani po štiri predstavniki vsake temeljne organizacije in delovne skupnosti ter predstavniki družbenopolitičnih skupnosti. Disciplinska komisija bo opravljala obravnave v naslednji zasedbi: predsednik, vsaj 1 predstavnik temeljne organizacije, iz katere je delavec, ki je storil obravnavano kršitev in predstavnik družbenopolitične skupnosti. Sestavo disciplinske komisije določa predsednik.

Uresničevanje samoupravne delavske kontrole se z novim statutom ne spreminja.

Statut delovne organizacije se sprejema po enakem postopku kot statut temeljne organizacije.

II.

POSTOPEK ZA SPREJEM

Vsi navedeni samoupravni splošni akti se sprejemajo na referendumu. Pri izvedbi referenduma moramo upoštevati zakon o referendumu in drugih oblikah z osebnega izjavljanja. Ta zakon določa, da mora biti referendum razpisan najmanj 15 dni pred izvedbo referenduma. Sklep o razpisu referenduma mora navajati datum izvedbe referenduma in območje, za katerega se izvede referendum, ter vprašanje, o katerih se odloča o referendumu. Akcija za sprejem teh aktov naj bi potekala na naslednji način:

1. Delavski sveti temeljnih organizacij dajejo v javno razpravo, samoupravnih sporazum o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji in statut temeljne organizacije in obenem razpišejo referendum za sprejem teh aktov ter določijo trajanje javne razprave.

2. Delavski svet delovne organizacije da v javno razpravo samou-

pravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo in statut delovne organizacije in obenem razpiše referendum za njihov sprejem, ter določa trajanje javne razprave.

3. Javna razprava mora trajati najmanj 15 dni.

4. Po končani javni razpravi se pripombe sklenejo v akte in se oblikujejo predlogi aktov.

5. S predlogi aktov je potrebno seznaniti delavce pred sprejemom na referendumu.

6. Sledi sprejem aktov z referendumom.

7. Po sprejemu razglasi DS izid referenduma in akte.

Nato se izvede podpisovanje samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji.

Na koncu naj opozorimo še na pravico in obveznost sindikata, da sodeluje v postopku za sprejem teh aktov in da je podpisnik samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji in samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo.

Letošnja delitev stanovanj

Eden zelo po membnih dejavnikov za normalno življenje in delo ljudi je nedvomno urejeno stanovanjsko vprašanje. Zavzemati se moramo, da ob sodelovanju samoupravne stanovanjske skupnosti, organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti nudimo delovnemu človeku, da v okviru svojih materialnih možnosti, z lastnim deležem rešuje svoje stanovanjsko vprašanje.

Posebno skrb je potrebno posvetiti družinam z nizkimi dohodki, mladim družinam, borcev in invalidom, zato jim je treba omogočiti, da si pridobijo bodisi družbeno najemno stanovanje, nakup oz. gradnjo lastnega stanovanja. Tudi naša delovna organizacija si ves čas prizadeva, da v okviru materialnih možnosti skrbi za reševanje stanovanjske problematike zaposlenih. V preteklem polletnem obdobju smo dali poudarek kreditiranju zasebne gradnje, manj pa smo namenili za nakup družbenih stanovanj. Tudi v sedanjem obdobju bo potrebno del sredstev nameniti za zasebno gradnjo, saj je še mnogo delavcev, ki so šele začeli gradnjo oz. so pred vselitvijo in jim je treba pomagati s krediti. Poseben poudarek pa je dan nakupu družbenih stanovanj. Razlogov za to je več:

— porast števila prosilcev za družbena stanovanja

— upadanje števila individualnih gradenj

— povečanje števila strokovnjakov, ki želijo družbeno stanovanje

Zaradi vedno večjega števila prosenj za dodelitev družbeno najemnih stanovanj skuša Novoless to problematiko reševati z izpraznitvijo stanovanj, z nakupom novih stanovanj in sofinanciranjem z drugimi delovnimi organizacijami.

Novoles trenutno razpolaga z 92 stanovanji, že v letu 1978 pa se bo to število povečalo še za 16 stanovanj, ki smo jih kupili v

novem bloku v Straži, in eno stanovanje v Novem mestu.

Glede na kriterije, ki jih določa samoupravni sporazum o delitvi stanovanj in posojil za stanovanjsko izgradnjo, se lahko za dodelitev stanovanja poteguje delavec, ki ima lastnost delavca v združenem delu za nedoločen čas in ki izpolnjuje še naslednje pogoje:

TEMELJNE NALOGE CIVILNE ZAŠČITE

Naloge civilne zaščite so zelo številne, obsežne in raznovrstne. Priprave nanje so nenehne — v miru so redne, v času drugih nevarnosti potekajo v obliki neposredne zaščite in reševanja; ko pa preneha neposredna vojna nevarnost, z reševanjem in odstranjevanjem posledic. Glede na značaj in čas, v katerem potekajo, jih lahko uvrstimo v sledeče skupine:

- organiziranje prebivalstva, delovnih organizacij, družbenopolitičnih ustanov, štabov in enot civilne zaščite, za zaščito in reševanja ljudi in materialnih dobrin v vojni in drugih izrednih situacijah;
- priprava ukrepov civilne zaščite povsod tam, kjer ljudje živijo in delajo, posebno v mestih in drugih večjih naseljih;
- neposredno uresničevanje pripravljenih ukrepov in izvajanje akcij za zaščito in reševanje v času vojne in drugih nevarnosti;
- oskrbovanje ogroženih prebivalcev, odstranjevanje in preprečevanje širjenja posledic, ki so jih izzvali vojna ali druga dejanja.

Naloge civilne zaščite opravljajo prebivalci stanovanjskih zgradb in naselij, delovni ljudje v delovnih organizacijah, družbeno-politične ustanove, štabi in enote civilne zaščite.

1. da nima stanovanja, oziroma da ima na število družinskih članov premajhno stanovanje

2. da je njegovo stanovanje toliko oddaljeno od delovnega mesta, da ni mogoč vsakodnevni prevoz na delo in z dela

3. da delavec stanuje v nezdravem in neprimernem stanovanju

4. da stanuje kot podstanovalec ali sostanovalec

5. da ima premajhno stanovanje po normativih, ki jih določa občinski odlok o določitvi stanovanjskega standarda

Odbor za medsebojna razmerja je prejel 80 prosenj za dodelitev stanovanja.

Komisija za ogled stanovanj in stanovanjskih razmer, ki jo je imenoval odbor za medsebojna razmerja, si je ogledala, kako sedaj živijo oz. stanujejo prosilci. Namen obiska je nedvomno bil, da proučijo stanovanjske razmere posameznika in opravi jo točkovanje po kriterijih omenjenega samoupravnega sporazuma. Upoštevajo:

I. stanovanjske razmere

1. brez stanovanja

2. stanovanjska površina na člana družine

3. neustreznost stanovanja

II. socialne, zdravstvene in higienske razmere

III. mesečni dohodek na družinskega člana

IV. ocena TOZD o prosilcu

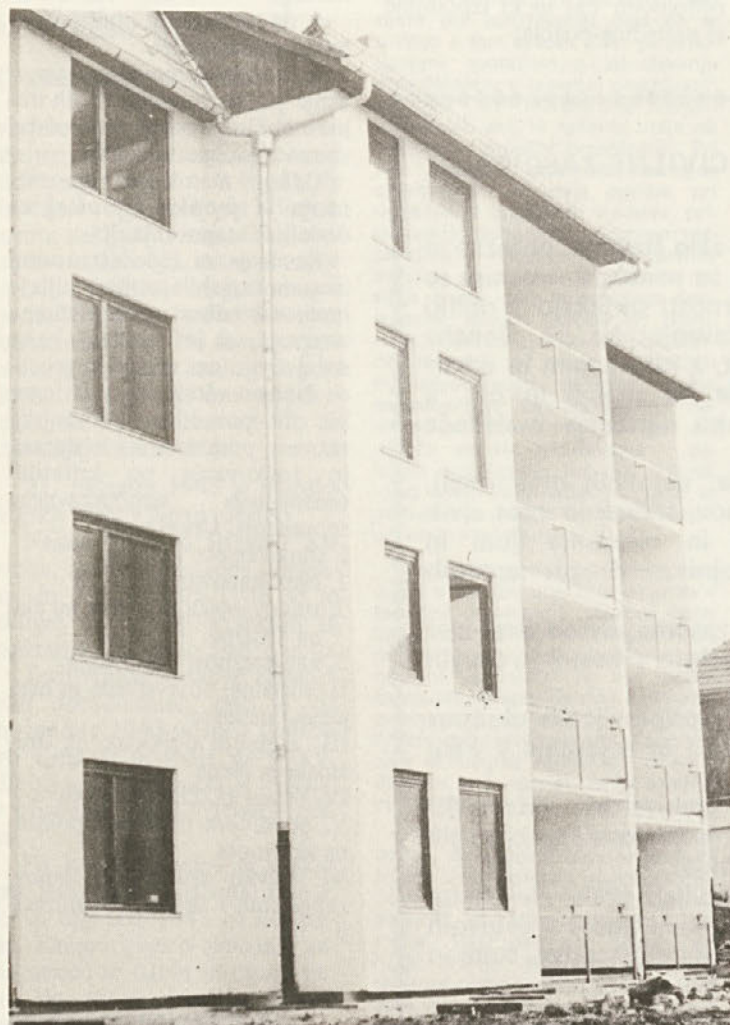
V. prosilčeva družbeno-politična aktivnost

VI. število družinskih članov, zaposlenih v delovni organizaciji

(Nadaljevanje z 5 strani)

VII. delovna doba pri podjetju. Po o pravljem ogledu se je komisija večkrat sestala in pripravljala predlog prioritete seznama, ki ga je nato predložila odboru za medsebojna razmerja. Pri delu je komisijo na eni strani oviralo delo pri točkovanju, kajti navedeni kriteriji so že nekoliko pomanjkljivi in je po njih težko natančno opredeliti posamezna opažanja, na drugi strani pa nismo imeli na razpolago najbolj ugodne strukture stanovanj glede na prosilce. Razpolagamo namreč z dvema garsonjerama, dvema enopol-sobnima stanovanjima, s štirimi dvosobnimi, šest dvoipol-sobnimi in dvema trisobnimi stanovanjima. Kljub oviram je komisija predlog pripravila in ga predložila odboru za medsebojna razmerja na 21. redni seji z dne 29. 8. 1978. Po daljši razpravi je bil sprejet sklep, da v letu 1978 dobijo stanovanja naslednji prosilci:

1. garsonjera
2. ZUPANČIČ Jožefa, TOZD TVP — garsonjera
3. ŠIŠKA Marta, TOZD TSP — 1 1/2-sobno
4. STRABIČ Stevo, TOZD Žaga — 2-sobno
5. VODIŠEK Anica, TOZD TVP — 2-sobno

6. PAVLIN Jože, TOZD TES — 2 1/2-sobno
7. PIRC Jože, DSSS — 3-sobno
8. UČJAK Anton, TOZD TES — 2 1/2-sobno
9. ADROVIČ Remzija, TOZD TDP — 2-sobno, ki ga izprazni Pirc Jože
10. VIDMAR Anton, TOZD Žaga — 2-sobno, ki ga izprazni UČJAK Anton
11. BURJA Josip, TOZD TPP — 1 1/2-sobno v Novem mestu

V dveh primerih je prišlo do sofinansiranja med Novolesom in splošno bolnico ter UJV, kjer sta zaposlena zakonca naših delavcev, s tem da vsaka organizacija prispeva 50 % cene enega družinskega stanovanja. Tako se dodeli:

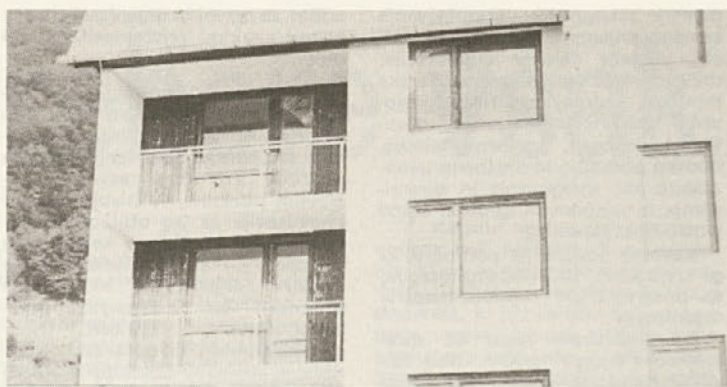
12. HORVAT Darji, DSSS — 2 1/2-sobno
13. SPUDIČ Josipu, TOZD TDP — 2-sobno stanovanje.

Naša delovna organizacija pa ves čas sodeluje tudi s samoupravno stanovanjsko skupnostjo občine Novo mesto, zato smo se dogovorili, da rešimo družini Kren in Klobučar, ki sta na 1. mestu lestvice, z dodelitvijo ustreznih stanovanj. Tako dobi:

KLOBUČAR Marija — TOZD TVP — 3-sobno stanovanje

KREN Franc — 2-sobno stanovanje

V naslednjem letu, ko bo

samoupravna stanovanjska skupnost imela v Straži na razpolago ustrezni stanovanji, pa se naši delovni organizaciji ti stanovanji vrnete.

Odbor za medsebojna razmerja je potrdil tudi seznam prosilcev, ki v letošnjem letu niso dobili stanovanja, s pripombo, da seznam ob vsaki novi delitvi pregledamo in po potrebi dopolnimo z novimi prosilci oz. podatki.

Lestvica je naslednja:

GARSONJERA

1. ĐURIĆ Dragan TOZD Žaga
2. SIVANJIĆ Mara TOZD TDP
3. OSTERMAN Majda TOZD TDP
4. DUŠANIĆ Nevenka TOZD TDP
5. MIHELČIĆ Marija TOZD TVP
6. LERINC Marija DSSS
7. BAČNIK Tone TOZD TES
8. SOŠKO Tatjana TOZD TPP
9. MAKOVEC Ivan TOZD TSP
10. VENE Justina TOZD TSP
11. VOLF Zvonka DSSS
12. VUKELIĆ Stoja TOZD TDP
13. ŽUPEVEC Marija TOZD TDP
14. NOVAK Jože TOZD TDP
15. VITASOVIĆ Terezija TOZD TVP
16. PIRC Anica TOZD TVP
17. HOČEVAR Anica TOZD TDP
18. RADOMIROVIĆ Trivuna TOZD ŽAGA

1 1/2-sobno stanovanje

1. ŠIMRAK Niko TOZD TPP
2. GANTAR Ana TOZD TVP
3. JAKUBOVIČ Jakob TOZD TSP (v primeru sofinansiranja)
4. JELIĆ Marko TOZD ŽAGA
5. AVGUŠTIN Domine TOZD TSP
6. RAJCI Mara TOZD TDP
7. IVANČIĆ Marija TOZD TDP
8. BJELOŠEVIĆ Svetozar TOZD ŽAGA
9. KUMELJ Anica DSSS
10. LAVREKOVIĆ Danica TOZD TPP
11. BUCIĆ Jela TOZD TSP

2-sobno stanovanje

1. VASIČ Anica TOZD TDP (v primeru sofinansiranja)
2. JOVANOVIĆ Dušan TOZD TVP (v primeru sofinansiranja)
3. ĐENIĆ Milorad TOZD ŽAGA
4. BOŠKOVIĆ Dobrivoje TOZD TES
5. ŠTAJDOHAR Anica TOZD TVP
6. URŠIČ Iztok DSSS
7. POPLAŠEN Marko TOZD ŽAGA
8. SMOLIČ Stane TOZD TES (v primeru sofinansiranja)
9. GAVRANOVIĆ Dubravka TOZD TSP
10. DRAGMAN Marjan, Mara — TOZD TES
11. DAVIDOVIČ Janja, Anton — TOZD TSP
12. ŠEGA Marija TOZD TPI
13. MAJERIĆ Marjeta TOZD TVP
14. STRUGAR Marjan TOZD TPP
15. VURUŠIČ Marica TOZD TVP
16. ČRNIGOJ Jožica TOZD TDP

2 1/2-sobno stanovanje

1. KULOVEC Borut TOZD TES
2. POVŠE Jože DSSS
3. KASTELIĆ Vanja DSSS (v primeru sofinansiranja)
4. DUGA Dragan TOZD TDP
5. TARANIŠ Milka TOZD TSP
6. POVŠE Gizela TOZD TDP za zamenjavo:
7. ŠKEDELJ Albina TOZD TVP
8. PAVLIN Slavko TOZD TES
9. ČAVŠEVIĆ Ismet DSSS
10. ĐURIĆ Štefica TOZD TDP
11. SALOPEK Branka TOZD BLP

Ta lestvica velja za delitev stanovanj v Straži v novih blokih, ki se bojo pričeli graditi takoj, ko bojo zaključena dela pri stavbah, ki so trenutno v gradnji. Naj dodam še to, da je naša delovna organizacija že rezervirala v naslednjih blokih 15 stanovanj, tako, da bomo imeli skupaj z vrnjenimi, ki so jih posodili, v letošnjem letu sedemnajst stanovanj različnih struktur.

HORVAT DARJA

Seja koordinacijskega sveta

Na razširjeni seji koordinacijskega sveta OO ZSMS Novoles, ki je bila 7. septembra, so kritično ocenili delo OO ZSMS. Med gradivom, ki so ga obravnavali na dve uri trajajoči seji, je bil tudi osnutek resolucije za kongres ZSMS. O tem je govoril tov. Drago Krstinc.

Kot v KS, se mladi tudi v TOZD povezujejo v OO ZSMS. OO mora biti ustanovljena v vsaki TOZD, kjer je dovolj mladih. Zavedati pa se moramo, da z ustanovitvijo OO ZSMS še ni vse narejeno in da mora ta OO aktivno delovati na vseh področjih, še posebej na družbenopolitičnem, da se morajo vsi člani zavzemati za pravilno delitev dohodka, za pravilno izvajanje samoupravnih sklepov, za kvalitetno delo. Zavzemati se morajo za dobro in pravilno kadrovanje in izobraževanje mladih delavcev ter skrbeti za povezovanje mladih med TOZD in krajevno skupnostjo ter občino.

Član ZSMS ima naslednje pravice in dolžnosti:

- da sodeluje pri ustvarjanju in utrjevanju socialističnih samoupravnih odnosov

- da aktivno dela v organizaciji in organih Zveze socialistične mladine in da aktivno sodeluje pri oblikovanju in uresničevanju njihovega programa, sklepov in stališč

- da daje pobude in predloge ter sprejema sklepe za uresničevanje in delovanje delegatskega sistema in delegatskih razmerij ter aktivno deluje znotraj njega

- da voli in da je voljen v vse organe ZSMS in ZSMJ ter da sodeluje pri določanju načel in meril za njihovo sestavo

- da se idejnopolitično izobražuje, spozna teorijo in prakso ter izkušnje socialistične graditve in usmeritve Zveze socialistične mladine, se s tem usposablja za samostojno družbenopolitično delovanje v temeljni in drugi organizaciji združenega dela, samoupravni delovni skupnosti, krajevni skupnosti, organih družbenega samoupravljanja, družbenopolitičnih organizacijah in v javnem življenju

- da javno, demokratično in odgovorno deluje v vseh oblikah dela Zveze socialistične mladine in drugih političnih aktivnosti

- da kritično obravnava delo posameznega člana, osnovne organizacije oziroma Zveze socialistične mladine, kot tudi da sprejema kritiko lastnega dela in tako ustvarja razmere za razvoj ustvarjalnega idejnopolitičnega življenja in delovanja ter za razvoj demokratičnih in hu-

manih odnosov in za krepitev odgovornosti v Zvezi socialistične mladine

- da organizacijam in organom ZSMS daje svoja mnenja, stališča in predloge, ki se nanašajo na njihovo delo, ter da od le-teh zahteva in dobiva odgovore

- da se obrača na organizacijo za pomoč pri reševanju svojih življenjskih problemov in vprašanj

- da v skladu s svojimi željami in interesi sodeluje v reketih družbenih aktivnostih na področju kulture, znanosti, tehnike, telesne kulture, turizma ali drugih oblikah interesnega organiziranja mladine ter tako sodeluje in se angažira, da le-te razvija in razširja

- da je aktiven v delu družbenopolitičnih organizacij ter družbenih organizacij društev, katerih član je, in da kot nosilec dolžnosti v organih družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacijah in društvih, organih samoupravljanja in družbenopolitičnih skupnostih uveljavlja stališča in sklepe ZSMS

- da deluje in se angažira, da se čimvečje število mladih včlani in dela v ZSMS,

- da deluje in se bojuje za razvijanje učinkovite družbene samozaščite, obrambne sposobnosti, za krepitev vseh priprav splošnega ljudskega odpora, neodvisnosti in za suverenost socialistične družbene skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti

- da redno plačuje članarino.

Člani ZSMS uresničujejo svoje pravice in dolžnosti v osnovni organizaciji ZSMS in preko svojih delegatov v organih občinske in republiške organizacije ZSMS.

OO ZSMS v TOZD se povezujejo na območju občine v področno konferenco mladih delavcev.

Področna konferenca — samostojno uresničuje dogovorjene naloge iz resolucije in akcijskih programov

— spremlja in obravnava problematiko na svojem področju

KS ZSMS sestavljajo vse OO ZSMS v DO. Predsedstvo KS pa sestoji iz predsedstev OO ZSMS in predsednik predsedstva je

eden izmed članov predsedstva. Za delo KS ZSMS je predsednik osebno odgovoren članom predsedstva in OO ZSMS v

TOZD ter predsedstvu področne konference mladih delavcev. Mandat članov predsedstva je dve leti, nakar so lahko izvoljeni še za eno mandatno dobo.

V DO lahko sprejemamo v članstvo ZSMS tiste mlade ljudi, ki s svojim delom pokažejo in izrazijo željo, da želijo sodelovati v ZSMS. Predlog za sprejem v ZSMS lahko da tudi katera druga DPO. Članstvo ZSMS se potrdi s člansko izkaznico, ki jo izročijo posamezniku na svečani seji ali ob praznovanju dneva mladosti 25. maja.

V OO ZSMS, v katerih so vsaj trije člani ZKJ, naj delujejo tudi aktivni mladih komunistov, ki naj bodo idejno in politično jedro vsake OO ZSMS. Ti aktivni so dolžni s svojim delom spodbujati in usmerjati delo vseh mladih v TOZD, ne pa samo članov ZSMS, in tako dokazovati, koliko lahko človek, še posebno mlad, pripomore k hitrejšemu razvoju samoupravljalne družbe in povečanju proizvodnje v DO.

- pripravlja gradiva za seje občinske oziroma republiške konference, vodi javne razprave, zbira mnenja, iniciative ter predloge, jih sooča in predlaga v obravnavo posameznega vprašanja v organih občinske oziroma republiške organizacije ZSMS oziroma drugih družbenopolitičnih organizacijah in skupnostih ter samoupravnih interesnih skupnostih

- sama uresničuje in skrbi za uresničevanje sprejetih odgovorov, stališč in nalog s svojega področja.

Področna konferenca na osnovi akcijskega programa in resolucije deluje samostojno in za svoje potrebe lahko ustanovi posamezne komisije, delovne skupine in druge organe. Delo te konference vodi predsedstvo, ki ga konferenca izvoli izmed svojih članov. Predsednik predsedstva področne konference pa je tudi član predsedstva OK oziroma RK ZSMS. Delo področnih konferenc usklajuje predsedstvo OK oziroma predsedstvo RK.

Vsaka organizacija ali organ lahko ustanovi razne komisije in centre

Organizacije in organi lahko ustanovijo naslednje komisije in centre:

- komisijo za idejnopolitično delo,
- komisijo za kulturo,
- komisijo za organiziranost in razvoj ter kadrovska vprašanja,
- komisijo za politični sistem in volitve,
- komisijo za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito,
- komisijo za ohranjanje revolucionarnih tradicij,
- komisijo za mednarodne odnose,
- komisijo za delo s pionirji,
- komisijo za socialno politiko,
- komisijo za družbene organizacije in društva,
- center za obveščanje in propagando,
- center za mladinske delovne akcije,
- center marksističnih krožkov,
- center klubov OZN,
- center za klubsko dejavnost in drugo komisijo in centre.

Zaradi lažjega povezovanja, sodelovanja in izmenjave mnenj in izkušenj imamo na področju mladinskih organizacij organizirane tudi informacijske centre, ki so dolžni obveščati mlade o vseh pomembnejših dogajanjih s področja mladih na vseh koncih domovine in v zamejstvu. Informativne centre lahko s pridom uporabljajo tudi OO ZSMS v TOZD. V svojih glasilih lahko mladi informatorji obveščajo ostale OO ZSMS o svojem delu. V takih glasilih se lahko predstavljajo tudi mladi poeti in literati.

OO ZSMS v TOZD se med seboj na območju DO povezujejo v KS ZSMS kot obliko idejnega in akcijskega povezovanja. Koordinacijski svet ZSMS sestavljajo dve ali več OO ZSMS na področju ene DO. Skrbi pa za sodelovanje vseh OO ZSMS na področju IPD, akcijskega sodelovanja, informiranja, izobraževanja, organizira skupne pohode po poteh partizanskih enot, skrbi za sodelovanje z drugimi PO v DO in v KS na območju na katerem je DO.

DOPISUJTE V GLASILO

Jubilanta v TOZD TDP

V TOZD TDP sem obiskal dva novolesovca, ki sta že vrsto let zvesta naši delovni organizaciji, in z njima pokramljaj. Beseda je tekla o preteklem in sedanjem času ter o željah in ciljih, ki jih imata.

Jože Štancar, moj prvi sogovornik, je 4. septembra srečal Abrahama. Rodil se je v Šentrupertu na Dolenjskem. V svojem rojstnem kraju se je izučil za mizarja. Kasneje se je zaposlil v tovarni TOPOL na bližnji Mirni. Po poroki, ki je bila delni vzrok za njegovo selitev v Novo mesto, se je zaposlil v Tovarni igrač, ki je kasneje prerasla v Tovarno drobnega pohištva.

„Bilo je 8. oktobra 1953, ko sem začel delati v Novem mestu kot izučen mizar. Na tiste čase me vežejo prijetni spomini, čeprav smo delali v dveh pa tudi treh izmenah. Ni bilo redko, da smo delali tudi ob nedeljah, plačane pa so bile samo redne ure; o kakšnih nadurah ni bilo govora. Marsikatero akcijo smo speljali z zadovoljstvom in mladostno zagnanostjo. Mislim, da smo bili kot mladinci takrat zelo aktivni.

Ponudila se mi je možnost, da naredim izpit za VK mizarja, pri tem pa naj poudarim, da sem si šolanje plačal sam.

V 25 letih službovanja v Novolesu sem delal na različnih

marsikdo bolj „zabušaval“, hočem reči dobil je plačo tudi na račun drugih. Prav na tem področju se je največ premaknilo.“

„Kaj pričakujete od naslednjih let?“

„Imam tri otroke, od katerih sta dva že poročena. Po svojih močeh jim pomagam. Želim si, da bi dobil primernejše stanovanje. Morda bi šlo z zamenjavo. Sedaj stanujem na Ragovski v preurejenih proizvodnih prostorih. Moja velika želja je, da bi si v rojstni hiši uredil sobico za odih, da bi na stara leta v rojstnem kraju preživel kako urico.

V okviru želja, ki so vezane na Novoles, pa si želim, da bi naš TOZD in s tem tudi Novoles še naprej dobro gospodarila.“

„Kaj pa menite o našem glasilu?“

„Ja, mislim, da je premalo obširen. Jaz vsega preberem in tudi sodelavci ga radi pogledajo. Z vsebino sem kar zadovoljen. Ne bi pa škodilo, če bi izhajal bolj pogosto. Več novic bi moralo biti o gospodarskem stanju TOZD.“

Dušan Sajevec je 26. oktobra dopolnil 48 let. Rodil se je v Vavti vasi in se že kot mlad fant zaposlil na žagi v Straži. Letos je minilo 30 let odkar je v Novolesu.

„Veste, kdor tega ni videl, si le težko predstavlja kakšno delo je bilo to. Nobene prave mehanizacije. Hlode smo razkladali ročno. Izbil si ročice in potem hitro stran... Pogosto se je zgodilo, da si dobil v obraz in po telesu lepo porcijo blata, ker skladišča hlodovine niso bila urejena. Na žagi so bili slabi delovni pogoji: mraz, prepah itd. Malico smo si nosili od doma. Težko se je spomniti vsega.

Od navadnega delavca sem po več letih napredoval do gate-rista. Na stari žagi sem delal 22 let. Ko je pričela obratovati nova žaga, sem se zaposlil v TOZD TDP. Delal sem v decimirci, sedaj pa delam v strojnem oddelku pri nadmiznem rezkarju. Tudi na žago so me že vabili, pa sem se tu tako privadil, da sem raje ostal v TDP.“

„Kaj menite o novem sistemu nagrajevanja po delu?“

„No, saj ne rečem, v kuverti se kar pozna. Mislim pa, da so

za nas starejše delavce norme malo preveč „navite“. Normo sicer dosegam, vendar človek z leti le nima takega uspeha kot mlad delavec. Tudi s samimi normami si dostikrat nismo na jasnem. Menim, da gre na področju kontrole kvalitete na bolje. Mislim pa, da bi moral biti medsebojni odnosi boljši kot so.“

„Kako to mislite?“

„V 15 letih sem bil samo en dan na bolniški, čeprav bi lahko tudi za kakšno malenkost ostal doma. Tudi dopust človek prilagodi potrebam proizvodnje, pa se zgodi, da tega ne upoštevajo. Sicer pa o tem ne bi govoril.“

„Kaj pričakujete od let, ki so še pred vami?“

„Želim si predvsem zdravlja. Imam štiri majhne otroke, ki mi pomenijo zelo veliko. Če bodo hoteli, jim bom po svojih močeh pomagal, pri gradnji ali kako drugače.“

„Kaj menite o našem glasilu?“

„Zdi se mi še kar zanimivo, odnesem ga domov in ga preberem. Sicer pa imamo tudi

„Dolenjca“ in še kak časopis.“

Obema jublantonu se zahvaljujem za razgovor in jima želim še veliko delovnih in srečnih let.

TEKST IN FOTO: V. K.

Skupina 8+2

Nesporno je moč ugotoviti, da je v zadnjih nekaj letih v pogledu vzdrževanja gradbenih objektov in okolice, v tovarni Novoles v Straži kot na dislociranih TOZD, narejenega zelo veliko. Tako objekti, predvsem pa okolica so danes primerno urejeni zazeleneni in počiščeni. Velika mera posluha za urejeno st in pa spoznanje, da je urejeno delovno okolje pomemben faktor za počutje in končno tudi delovno uspešnost, je vodilo večino vodstev naših TOZD k tej skorajda tekmovalni akciji, v kateri je veliko dela opravila tudi vzdrževalno gradbena skupina.

Gradbena skupina šteje trenutno 10 ljudi; od tega 8 gradbenikov in 2 mizarja. Opravljamo večji del manjša nova dela kar ni povsem v skladu z namenom in nazivom vzdrževalne skupine, so pa to dela, ki so za proizvodnjo neodločljiva in bi bilo za izvajanje le-teh težko v kratkem času pridobiti zunanje izvajalce. Omenil bi le nekaj večjih in pomembnejših del izvršenih v zadnjem času.

Ta so: zidanje predelnih sten v proizvodni hali v Metliki, skladišče lakov, zunanja ureditev,

večja popravila kanalizacijskega omrežja v Straži, temelji ciklonske postaje Žage, temelji ciklonske postaje in oporni zid ob hali TOZD TDP ter veliko manjših ali večjih prav tako ali pa bolj pomembnih del.

Mizarska delavnica je sprejela in izvršila skoraj vsa naročila drobnih mizarskih popravil ali novih del, obenem pa oskrbuje s tekočo proizvodnjo podložk in lesenega dela palet naročnike v celoti. Pomembno je, da v zadnjem letu praktično nismo imeli zastojev, kar gre prepisati veliko večji elastičnosti in razumevanju naročnikom naših uslug, kar nam omogoča razumno planiranje in boljše izrabo delovnega časa. V planu imamo nekaj zelo velikih in zahtevnih del katere bi morali dejansko že pričeti, pa nas ovira potrebna dokumentacija ali pa tekoča proizvodnja v tovarnah.

Ceprav bi lahko rekli, ali priznali tudi marsikaj kritičnega na račun vzdrževalcev pa vendar mislim, da bi pozoren pregled gradbenega dnevnika in cela vrsta manjših in večjih opravljenih del povsem opravičil obstoj take skupine in nemalokrat tudi dokazal vrednost opravljenih storitev.

delovnih mestih in dobro spoznal proizvodni proces. Delal sem v strojnem oddelku, v oddelku površinske obdelave in sedaj opravljam dela pri končni kontroli.“

„Kaj menite o novem sistemu nagrajevanja po delu?“

„Mislim, da je ta način nagrajevanja bolj pravičen in da nas vse sili k boljšemu gospodarjenju. Paziti je potrebno tako na storilnost, kot na kvaliteto, in to je prav. S plačo sem kar zado voljen. Veste, prej je

S poti na Triglav

Bila je še noč, ko je bilo treba iz tople postelje. Temni oblaki, ki so se kazali, ko sem pogledala skozi okno, niso obetali nič dobrega. Pa vendar sem polna pričakovanja s težkim nahrbtnikom krenila na avtobusno postajo.

Seveda, bilo bi preveč lepo, če bi se že začetek poti pričel brez zapetljajev. Vsi, ki smo se zbrali, smo žal ostali brez vodnikov. Pričela se je telefonska akcija, da smo enega spravili iz tople postelje.

In končno — odhod.

Mojstrana. Začelo se je vzpenjanje proti vrhu našega očaka. Sprva se je vila lepa gozdna pot skozi bukov gozd, in kar neverjetno se ti je zdelo, da po tako lepi poti, ravni in nič strmi, prideš na Triglav. Tedaj joj! Konec kratkotrajne in lepe ravne poti — že se je začelo vzpenjanje. In kot da je Triglav že pred nami, smo se zapodili na vzpetino, dokler nismo omagani, rdeči v obraz in z razbijajočim srcem prenehali s to dirko. Mi „sezonski planinci“ smo imeli v svoji sredi pravega planinca, ki je našo „dirko“ upočasnjal, tako da smo mirneje nadaljevali pot po znanem reku: „Počasi se daleč pride“.

Hodimo, hodimo, počasi seveda, in ko smo imeli občutek, da smo že nekje pri vrhu, še vedno gozd. Končno studenec. Vsi žejni in utrujeni. Zdelo se mi je, da je minila že cela večnost, vendar smo hodili komaj eno uro. Kje je konec te poti? Če bi bili sami brez vodnika, bi se verjetno vsi zakadili v mrzli studenec, kajti

grla so nam bila neznansko suha, hrbti pa mokri od potu. S pijačo seveda ni bilo nič, vendar so bile tu limone in „vitergin“, da smo lahko nadaljevali pot, ki se je vzpenjala in vzpenjala. Končno smo za sabo pustili lep bukov gozd in prešli smo gozdno mejo, kjer se začne ruševje in skalovje. Nad nami se je vzpenjala mogočna Rjavina, pod nami pa pogled na Mojstrano, prekrasno dolino, obdano z gozdom, v sredini pa se vije struga hudournika. Bilo je čedalje več kratkih postanov, da smo si „privezali dušo“.

Končno smo po šestih urah prišli do Staničevega doma. Oh kako lep občutek je, ko zagledaš pred sabo koč, kjer te čaka klop, topel čaj in morda še kaj. Utrujeni od poti smo popadali po klopih. Vendar za čudno noge le niso bile tako hudo razbolele in smo lahko po eni uri počitka nadaljevali pot proti Kredarici. Tu smo se srečali s prvimi klini in jeklenimi vrvmi ter srečevali planince, ki so se že vračali s Triglava. Ko veš, da te od spanja loči le še ena ura hoje, se ti pot le ne zdi tako dolga. Še malo klinov še malo tresočih se kolen in glej — pod nami je koč „Kredarica“. In za njo vrh. Trgivala. Joj kako si mogočen in kako strm! Ali je mogoče, da bomo jutri že na tvojem vrhu?

Mrak se je spuščal, dom je bil nabito poln, mi pa smo imeli samo eno misel: „Kje bomo spali?“ Rekli so nam, da moramo čakati po planinsko do 8. ure zvečer, ko se srečneži, ki so dobili posteljo, spravijo vanjo. Čakali smo seveda, kaj bi druge-

ga, ampak srečneži, ki so dobili svojo posteljo, so že sladko spali, dom pa je bil še zmeraj nabito poln. Fantje so se smejali in se pripravljali na spanje na tleh, nekateri so vlekli skupaj klopi. Počasi je vsak našel svoj kotiček, z nahrbnikom ob zglavju in bundo namesto odeje. Kaj mi je ostalo drugega, kot da sem se spravila na mizo, kaj zato, če je malo trda! Luč je ugasnila, pogovor pa še ni zamrl in se je vlekel pozno v noč. Nobenemu se ni dalo spati, vendar smo ob mislih, kaj naš čaka jutri, le zadremali.

Ob štirih zjutraj vstajanje! Vstati ni bilo težko, pa tudi budilka ni bila potrebna, kajti vsak je komaj čakal jutro, da se reši trde postelje. Zopet malo čaja, malica in pot pod noge, kajti vrh Triglava nas je pričakoval, siv, strm in mogočen. Pričelo se je naglo vzpenjanje, in zopet klini, klini, klini in jeklene vrvi, nikjer konca, samo vzpenjanje. Ob pogledu na dolino je srce močno bilo in kolena so se tresla. In ko že misliš, da si na cilju, vidiš, da si res na vrhu, samo ne na pravem, ampak na malem Triglavu, kjer gorijo svečke v spomin petim mladim, ki so umrli na tem mestu od udarca strele.

Vendar se ne prepuščamo žalosti, kajti za nami so novi planinci, nas pa čaka vrh. Še pot po grebenu, na obe strani prepad, in smo pod vrhom, tokrat pod pravim. Spet vrvi in klini, še malo spodbude, samo še malo — in smo na Triglavu. Prišli smo na vrh, pred nami je Aljažev stolp.

Gnetemo se pred mizo, kjer so postavljeni žigi, gnetemo se pred stolpom, gnetemo se povsod, kjer je še kaj prostora, da čim več vidimo, kajti pod Triglavom se razprostira prostranstvo, ki si ga ni moč predstavljati ne opisati. Tu je Kanin, tam so Avstrijske alpe, Karavanke, Julijci.

Pogled je res veličasten. Proti vrhu se vije nova „kača“ ljudi in nam se že mudi v dolino. Spust ni tako zahteven kot vzpon, samo ljudje so tu, polno ljudi, prava procesija utrujenih in pričakovanja polnih obrazov.

Po toplem čaju in malici na Kredarici se spuščamo ob severni strani Triglava v dolino v Aljažev dom. Izčrpani, utrujeni in z bolečimi nogami se še in še oziramo na vrh. Triglav se koplje v večerni zarji, obsijan z zadnjimi sončnimi žarki, veličasten, na vrhu pa je še vedno videti drobne premikajoče se pikice — to so planinci, ki se zadnji ta dan poslavljajo od vrha in se spuščajo v dolino.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti mojega očeta

JOŽETA HENČIČ

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD TAP za izrečeno sožalje in podarjeni venec.

Henčič Peter
z družino in
ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti moje mame

IVANE BOBNAR

se iskreno zahvaljujem OO ZSS TOZD TSP za podarjene vence in sodelavcem za izrečeno sožalje.

Hčerka Marija
Jaklič z družino

ZAHVALA

Ob nenadni smrti mojega predragega moža

GABRIJELA BERKOPCA

se iskreno zahvaljujem delavcem TOZD TVP za izrečeno sožalje, za vence in denarno pomoč.

Vsem, ki ste se me spomnili v teh težkih trenutkih, še enkrat hvala.

Žena Pepca

GREBEN Z VELIKEGA NA MALI TRIGLAV

Odgovornosti nas vseh

ODGOVORNOSTI DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU

Odgovornost za delovne obveznosti

Ena izmed pomembnih značilnosti naše samoupravne socialistične družbe je tudi v tem, da delavci v skladu z veljavnimi predpisi neposredno in enakopravno urejajo odnose o odgovornosti delavcev za kršitve delovne obveznosti. Zakon o združenem delu in zakon o delovnih razmerjih sta napravila bistveni premik v primerjavi z dosedanjim pravno ureditvijo, saj oba poudarjata načelo odgovornosti vseh delavcev v združenem delu.

Dosedanji predpisi so izpostavljali pravice delavcev, sedaj pa oba zakona postavljata ob bok delavčevim pravicam tudi njegove obveznosti in dolžnosti, z vsemi posledicami.

Načela, ki jih vsebujeta oba zakona so:

- da je delavec odgovoren osebno, samo za lastna ravnanja;
- da so delavci med seboj vzajemno odgovorni tako, da sami delavci drug drugemu določajo obveznosti in s tem odgovornosti;
- da je delavec odgovoren samo, če je kriv in sicer disciplinsko za vsako obliko krivde, odškodninsko pa za namen in hudo malomarnost.

Delavci so obvezni, da temeljne pravice, obveznosti in odgovornosti, kar se seveda nanaša tudi na disciplinsko in odškodninsko, določijo v samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji.

Disciplinska in odškodninska odgovornost se začne v tre-

nutku, ko delavec sklene delovno razmerje, to je, ko začne z dejanskim delom ter je podal pismo izjavo, da sprejema odgovornosti, določene v samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji.

Po zakonu o združenem delu in zakonu o delovnih razmerjih sta opredeljeni le dve obliki pravne odgovornosti in sicer disciplinska ter odškodninska oziroma materialna odgovornost za povzročeno škodo. Posamezne oblike odgovornosti se praviloma med seboj ne izključujejo, saj je delavec za določeno dejanje odgovoren disciplinsko in obenem odškodninsko.

Disciplinska odgovornost

Disciplinska odgovornost je urejena z zakonom o združenem delu, z zakonom o delovnih razmerjih in s samoupravnimi splošnimi akti. V samoupravnem splošnem aktu delavci določijo organe, ki uvedejo

disciplinski postopek, ki opravi pripravljalni postopek, ki vodi postopek in izreka disciplinske ukrepe ter organ druge stopnje. Organi za uvedbo disciplinskega postopka so lahko: delavski svet, individualni poslovodni organi ali predsednik kolegijskega poslovodnega organa, samoupravna delavska kontrola, zbor delavcev delovne enote, družbeni pravobranilec samoupravljalna, sindikat, pristojni organ družbenopolitične skupnosti in drugi organ, določen s samoupravnim splošnim aktom.

Zakon o delovnih razmerjih prinaša novost, saj ima vsak delavec, ki izve za kršitev delovne obveznosti, pravico, da da pismo pobudo za uvedbo disciplinskega postopka.

V pripravljalnem postopku se pripravi gradivo (zaslišanje, drugi dokazi) za disciplinsko obravnavo. Kdo bo opravil ta postopek, bo določil samoupravni splošni akt. O delavčevi odgovornosti oziroma o neodgovornosti v disciplinskem postopku odloča disciplinska komisija kot organ prve stopnje. Praviloma se disciplinska komisija oblikuje v temeljni organizaciji, lahko pa ima več temeljnih organizacij iste delovne organizacije skupno disciplinsko komisijo.

Disciplinsko komisijo vedno sestavlja liho število članov, članke komisije pa volijo delavci prav tako kot delegate delavskega sveta, torej neposredno in tajno. Pomembno novost predstavlja določba, da so v disciplinski komisiji tudi zunanji člani, katerih je lahko največ četrtina vseh članov disciplinske komisije. Zunanje članke volijo delavci neposredno in tajno, prav tako kot svoje predstavnike in sicer na podlagi zbora združenega dela skupščine občine.

Organ druge stopnje v disciplinskem postopku je delavski svet temeljne organizacije, posebna komisija, določena s statutom ali pa vsi delavci temeljne organizacije, če jih je manj kot 30. Zoper odločbo disciplinske komisije kot organa prve stopnje lahko vložijo ugovor prizadeti delavci, ki so v postopku, pa tudi tisti organ, ki je zahteval uvedbo postopka.

Po sedanji zakonodaji je veljalo načelo, da delavci predvsem samostojno določajo v splošnem aktu, katera dejanja se štejejo kot kršitve delovnih dolžnosti, ki imajo za posledico disciplinsko odgovornost. Od tega načela zakon o združenem

delu in zakon o delovnih razmerjih odstopata tako, da delavci sicer določajo v samoupravnem splošnem aktu kršitve delovnih dolžnosti, vendar pa morajo pri tem upoštevati oba zakona.

Kar zadeva potek disciplinskega postopka, je treba poudariti, da mora biti delavcu vročena zahteva pristojnega organa za uvedbo disciplinskega postopka, mora biti zaslišan, omogočena mu mora biti obramba, o postopku mora biti obveščen sindikat, treba je slišati mnenje sindikata, postopek je javen, vendar lahko disciplinska komisija javnost izključi, sestaviti je treba zapisnik o zaslišanju delavca in opraviti vse ostale stvari za pravilen potek postopka. Če disciplinska komisija ugotovi, da je delavec odgovoren za kršitev delovnih obveznosti ali druge kršitve delovne discipline, izreče enega izmed naslednjih disciplinskih ukrepov:

- opomin
- javni opomin
- razporeditev na druga dela oziroma naloge za čas, določen v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih
- denarno kazen
- prenehanje delovnega razmerja

Novi ukrep je denarna kazen, ki pa se lahko izreče samo za tiste kršitve, ki so določene v zakonu in se sme izreči največ do 10 odstotkov zneska enomesečne akontacije osebnega dohodka. V samoupravnem splošnem aktu se lahko določi, da je izvršitev mogoče pogojno odložiti. Tudi glede ukrepa prenehanja delovnega razmerja velja, da se sme izreči samo za takšne hujše kršitve, ki so določene v samoupravnem splošnem aktu v skladu z zakonom ter da je izvršitev tega ukrepa mogoče pogojno odložiti in sicer največ za dobo enega leta.

Uredba in vodenje postopka zaradi kršitve delovnih obveznosti zastara v roku, ki ne sme biti daljši od enega leta od dneva ko je bila storjena kršitev.

Začasna odstranitev delavca z dela oziroma iz temeljne organizacije — suspenz

Zakon o delovnih razmerjih na tem področju ne prinaša bistvenih novosti, saj pozna tako kot doslej naslednje oblike suspenzov:

Dodatni stroški

Izgube komprimiranega zraka v zračnih instalacijah v TOZD v Straži so v zadnjem času preokupirale že vse meje, obenem pa so povzročale nizek tlak v omrežju in težave v proizvodnji.

Vse to se je najbolj pokazalo v preteklih dneh, ko se je pokvaril kompresorj EKZ 12. Zaradi tega smo si morali sposoditi kompresor, da smo lahko pokrivali potrebe v proizvodnji. Hkrati so vzdrževalne skupine po TOZD zatesnile netesna mesta na instalacijah. Ugotovili smo, da se s tem poraba komprimiranega zraka zmanjša za 420 m³ na uro ali za 25 %, toliko pa je pred tem proizvajal sposojeni kompresor, zaradi katerega so nastali dodatni stroški v proizvodnji.

Po meritvah, ki smo jih naredili, še vedno izgubimo 15 % komprimiranega zraka. Z bolj-šim odnosom vsakega posameznika do zračnih investicij in z bolj-šim vzdrževanjem je moč še

zmanjšati izgubo, tako da ne bi preseгла 10 % celotne porabe.

Take izgube, kot smo jih imeli do sedaj, povzročajo proizvodnih TOZD v Straži skupaj 420.000,00 din nepotrebnih stroškov v enem letu.

Pri primerjavi cene komprimiranega zraka s ceno električne energije naj povem, da je kompr. zrak celo do 26-krat dražji od električne energije.

Npr.: pnevmatski vrtni stroj za motorje do premera 10 mm porabi 39 m³ zraka na uro, kar znese 6,24 din na uro, medtem ko električni vrtni

stroj porabi za enako opravljeno delo 0,3 KWh ali 0,24 din na uro.

B. V.

— začasna odstranitev delavca z dela, na katerem dela, na drugo delo oziroma nalogo, vendar samo na takšno, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljenih delovnih zmožnosti;

— začasna odstranitev delavca iz temeljne organizacije.

Obe odstranitvi sta lahko obvezni:

— če jo zahteva pristojni organ zaradi zavarovanja dokazov ali je v interesu kazenskega postopka,

— če je delavec v priporu.

Odstranitvi sta fakultativni v primerih, ki so določeni v samoupravnem splošnem aktu. Suspenz je dejansko izjemen ukrep, zato ga je treba določiti in uporabljati v redkih primerih. Med suspensom ima delavec določene pravice, tako da dobiva osebni dohodek oziroma nadomestilo osebnega dohodka. Ker v primeru suspenza ne gre za disciplinski postopek, ni nujno da o njem odloči disciplinska komisija, pač pa lahko odloči organ, določen v samoupravnem splošnem aktu. Zoper odločbo o suspenzu organa prve stopnje je dopusten ugovor, vendar je odločba o suspenzu organa prve stopnje izvršljiva takoj in morebitni ugovor ne zadrži njene izvršitve.

Odškodnina odgovornost

Zakon o združenem delu in zakon o delovnih razmerjih urejata samo medsebojno odgovornost delavcev v temeljni organizaciji, ne urejata pa odgovornosti delavca oziroma temeljne organizacije za škodo, ki jih v zvezi z delom utrpijo tretje osebe, kar pa urejajo splošna pravila odškodninskega prava. Zakon o združenem delu ima ne glede na to ugotovitev določbo, po kateri temeljna organizacija, ko drugemu povrne škodo, ki jo je pri delu ali v zvezi z delom povzročil delavec namenoma ali iz hude malomarnosti, pravico zahtevati od delavca, da ji povrne izplačani znesek.

Zakon o delovnih razmerjih določa, da lahko oškodovalec uveljavi odškodninski zahtevek neposredno pred sodiščem združenega dela brez prejšnjega postopka v temeljni organizaciji. Odškodninski postopek lahko začne razen oškodovanca vsak, ki je upravičen začeti disciplinski postopek. Če utrpí škodo delavec na delu ali v zvezi z delom, morajo škodo povrniti delavci temeljne organizacije, če ne dokažejo, da jo je povzročil sam delavec. Kadar gre za odgovornost delavca za škodo, ki jo je povzročil temeljni organizaciji, morajo dru-

gi delavci dokazati, da je kriv za povzročeno škodo, to je, da jo je povzročil namenoma ali iz hude malomarnosti.

Zakon o združenem delu uvaja pavšalno odškodnino, ki se s samoupravnim splošnim

aktom, s katerim se ureja delovno razmerje, lahko določi za škodo, ki so jo povzročili delavci, če je škoda vplivala na delovni proces in izpolnjevanje obveznosti drugih delavcev, natančnega zneska pa ni mogoče

ugotoviti ali pa bi njegovo ugotavljanje povzročilo nesorazmerne stroške. O tej odškodnini odloča komisija delavskega sveta, ki se ustanovi s splošnim aktom ter se določi organ, ki začne pred njo postopek. P. A.

„Kolpa“ na tehtnici

Prav je, da vas obvestimo o tem, kako daleč je naš kopalniški program KOLPA, ki je naš skupni interes.

Brez pretiravanja lahko trdimo, da je KOLPA prav v tem času na svojem najtežjem „izpitu“: vanjo so uprte oči potrošnikov, ki odločajo, ali je bil ves trud pri uresničevanju ideje o izdelovanju kopalnic iz akrila zamen ali pa so naš trg plodna tla, ki nam bodo ne le omogočala redno proizvodnjo in prodajo, pač pa tudi nadaljnji razvoj.

Razumljivo je, da smo morali bodoče kupce pobliže seznaniti z osnovnimi lastnostmi programa, zato smo organizirali prikaz montaže, čiščenja in odpravljanja napak za najširši krog interesentov, saj je akrilno steklo kot material v gospodinjstvu zaenkrat zelo slabo zastopano.

Prvič smo se tega lotili januarja letos v gospodinjstvem centru v Ljubljani, v začetku avgusta pa v Metalki. Obisk je bil več kot zadovoljujoč; propagandni dnevi so potekali v zadovoljstvo kupcev in nas, ki smo pri tem neposredno sodelovali. Prisotna je bila tudi naša

arhitektka, ki je kupcem svetovala kombinacije elementov, izbiri barv itd. Ne le posamezni kupci, tudi projektantske in trgovske organizacije so pokazale veliko zanimanje. Lahko smo se prepričali, da bo do sedaj vloženi trud gotovo poplačan, vendar pod določenimi pogoji. Naj jih na kratko naštejemo:

- kvaliteta izdelkov mora biti neoporečna;
- dobavni roki čim krajši, predvsem pa ne smemo odstopati od njih;
- na stopnji, na kateri smo danes, ne smemo ostati, saj bi to zanesljivo pomenilo nezadovoljanje;
- elementi, s katerimi razpolagamo danes, kupcem ne zagotavljajo možnosti kompletne opremljanja kopalnic, saj manjkata še WC in bidet školjka, kar je velika pomanjkljivost programa;
- s pomočjo anketiranja in ostalih metod zbiranja mnenj kupcev smo prišli do zaključka, da sedanjí elementi

funkcionalno ne odgovarjajo popolnoma predstavam in potrebam kupcev; torej se bo treba tudi na tem področju najresneje spoprijeti s priporočili, ki prihajajo s tržišča.

Poleg tega je treba omeniti, da je KOLPA prisotna na skoraj vseh pomembnejših razstavah in sejmi v Jugoslaviji že dve leti ter da je povsod žela priznanja. Vsi, ki smo kakorkoli povezani s tem programom, se moramo zavedati, da konkurenca ne počiva, da se pripravlja na proizvodnjo, saj smo pionirsko, najtežje in najdražje delo opravili prav v NOVOLESU, kar je drugim podjetjem olajšalo težave, ki so pri prvih korakih uvajanja novih proizvodov neizogibne. Vodi naj nas torej misel: Hitro, pogumno, napredno do končnega cilja! Ne smemo pa zanemariti pripomb kupcev, saj so njihove želje nam ukaz (vsaj morale bi biti). Gotovo nismo tako bogati, da bi vsa do sedaj vložena sredstva vrgli na ruleto in čakali, kdaj nas bo povozil vlak, poln kopalniške opreme — pa ne naše!

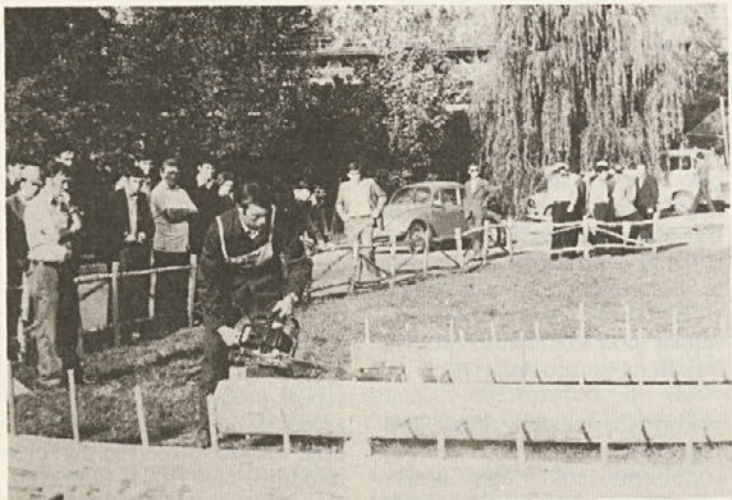
LUKA GORŠIČ

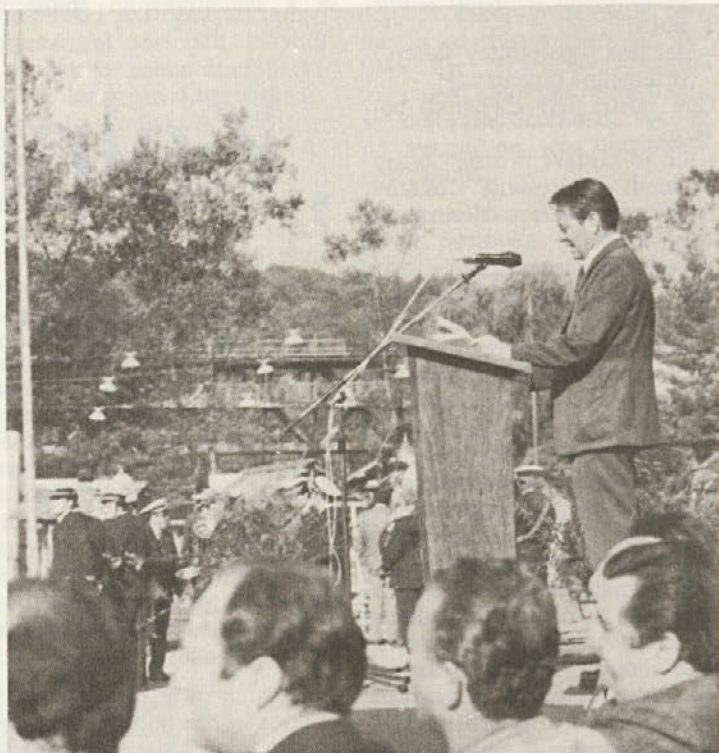
16. zvezno tekmovanje

Sredi septembra je bilo v Novem mestu 16. tekmovanje jugoslovanskih gozdarjev, katerega se je udeležilo 48 tekmovalcev iz cele Jugoslavije. Zmagala je ekipa SR Slovenije, ki nas bo zastopala na prihodnjem svetovnem prvenstvu.

Priseditelj tekmovanja, ki se je odvijalo na Loki, je bilo Gozdno gospodarstvo Novo mesto; pokrovitelj pa Novoles. — Z omenjenega tekmovanja so tudi naši posnetki.

Žaga v rokah mojstra.

Tovariš Janez Barborič med slavnostnim govorom.

Ali bo padlo na balon?

Sodniki ocenjujejo.

Udeležence je pozdravil tudi predsednik IS Skupščine občine Novo mesto — Janko Goleš.

Kaj in kako ni treba delati

Vsa dosedanja raziskovanja so pokazala, da pride do poškodb pri delu in profesionalnih ter drugih obolenj, ki nastopijo v delovnem procesu, zaradi tega, ker se ne spoštujejo normativi in ukrepi za varstvo pri delu in da je pretežen vzrok tem poškodbam – človek, oziroma njegovo nepravilno in neodgovorno obnašanje pri delu. Prav tako je bilo ugotovljeno, da je poleg ustreznih delovnih pogojev zdravo in varno delo v mnogočem odvisno od tega, kaj in kako delamo oziroma kako ne bi smeli delati, o čemer gre tu beseda.

Kaj je treba vedeti

Niti za trenutek ne pozabi, da samo v varnih in za zdravje neškodljivih delovnih pogojih lahko vloži človek maksimalne napore pri delu in tako doseže največji možni učinek.

Ne obnašaj se pri delu nemarno in tako kot misliš, da ti najbolj ustreza, temveč si prizadevaj, da s svojim obnašanjem prispevaš k boljše mu uresničevanju skupnih proizvodnih nalog in ohranitvi svoje telesne in zdravstvene integritete.

Ne bodi v zablodi, da je disciplina, ki se na delu od tebe zahteva, izraz samovolje ali želje nekoga, da dokaže svojo premoč. Smisel discipline ni v tlačenju tvoje osebnosti, temveč pomeni vesten odnos napram delovnim nalogam in zahtevam delovnega procesa, s samim tem pa je disciplina tudi temeljni dejavnik varnosti pri delu in predpogoj za zmanjšanje nesreč pri delu in profesionalnih obolenj, ter za večjo dosego produktivnosti.

Nikdar ne boš dosegel potrebne varnosti pri delu, če se ne boš seznanil z vsemi nevarnostmi in škodljivimi vplivi, ki si jim med delom izpostavljen, ter z vsemi varstvenimi ukrepi in sredstvi.

Ni brez pomena – niti za tebe osebno niti za delovno organizacijo – visoka stopnja varnosti pri delu, ker je varno delo predpogoj za dosego večje proizvodnje in večjega dohodka.

Nezadostna seznanjenost z delovnimi pravili – pogoj za nesreče

Naj ti ne uide nobena priložnost, da povečaš svoje znanje iz varstva. Zato obiskuj seminarje in predavanja, udeležuj se predavanj o zdravstvenem izobraževanju in predvajanj filmov o varstvu, čitaj strokovne knjige in priročnike, tovarniške časopise in se seznaniš z predpisi in zaščitnimi ukrepi. Tako se boš vsakokrat kaj naučil, to znanje pa dosledno uresničaj pri vsakdanjem delu in ga prenašaj tudi na druge.

Ne pozabi resnice: Praksa je najboljši učitelj. Praksa ti bo pomagala, da boš povečal svoje znanje in svojo strokovnost in da boš pri delu vsako svojo kretnjo usklajil z zahtevami varnosti pri delu.

Naj ti ne bo nerodno učiti se od starejših in bolj izkušenih tovarišev. Vprašaj jih o vsem, česar ne veš ali kar ti ni jasno, prav tako pa pouči mlajše in jim pomagaj, predvsem pouči nove delavce.

Naj ti ne bo nerodno, da morda zaradi skromnosti ne bi obvestil neposrednega vodjo ali vodjo obrata, ali pa morda referenta za varstvo ali tovariše, s katerimi delaš, o kakšni svoji ideji, ki ti je prišla na misel, ali o kakšnem postopku, s katerim naj bi se izboljšalo varstvo. O tem tudi lahko napišeš uredništvu glasila „Novoles“.

Ne podcenjuj izobešena opozorila, temveč se ravnaj natančno po navodilih, odredbah in prepovedih, ki so na takšnih tablicah napisane.

O neodgovornem odnosu napram delovnim sredstvom

Ne pozabi pred začetkom dela pazljivo pregledati, ali je vse v redu in če opaziš kakšno nepravilnost, nikar ne začeniš z delom, temveč to povedi neposrednemu vodji. To velja tako za stroje kot tudi za delovne pripomočke, naprave in druga delovna sredstva. Prepričaj se o njihovi brezhibnosti, pa boš varno o delal.

Ne uporabljaj naprav ali delovnih priprav za namene, za katere niso namenjene.

Ne delaj na strojih in napravah, za katere nisi izučen, in katerih uporabo ti vodja ni dovolil.

Ne pozabi pred začetkom dela preveriti, ali ne boš morda s svojim delom ali ravnanjem koga ogrožal, ter stori vse varstvene ukrepe.

Ne boš storil prav, če ne boš obvestil neposrednega vodjo tistih delavcev, ki s svojim malomarnim delom ali napačnimi postopki lahko poškodujejo sebe ali pa druge.

Nikar ne snemaj varnostnih naprav med delom, da ne bi kakšen del naprave ali stroja ostal nezavarovan, s čimer bi postal nevaren zate in za tvoje tovariše. Tega tudi ne smeš storiti, čeprav bi po tvojem mnenju na ta način lažje in hitreje delal.

Ne pozabi, da moraš kadar je treba s stroja sneti kakšno varnostno napravo, o tem takoj obvestiti vse osebe, ki bi se lahko zaradi tega poškodovale, ali jim celo prepovej pristop na

nevarno mesto, kjer je stroj, kar bo preprečilo poškodbo.

Ne pozabi tudi, sneto varnostno napravo vrniti na svoje mesto takoj, ko preneha izjemen primer, ne glede na to, ali bo stroj nadaljeval z delom ali pa bo morebiti dalj časa izven obratovanja.

Ne boš storil narobe, če boš zahteval, naj se stikala, sklopke, naprave in podobno, ki so na vidnih in lahko dostopnih me-

(Nadaljevanje na 14 strani)

0 potujoči knjižnici

Ob občinskem prazniku bo začela delovati v naši občini prva potujoča knjižnica. Njeni neposredni organizatorji so komite Občinske konference ZKS, Kulturna skupnost in Študijska knjižnica Mirana Jarca Novo mesto.

Potujoča knjižnica bo namenjena predvsem delavcem v združenem delu in krajanom v krajevnih skupnostih. Knjige, ki bodo na voljo delavcem – bralcem, bodo imele leposlovno, poljudno znanstveno, marksistično in drugačno vsebino.

V novem furgonu IMV 2200 D, ki bo adaptiran za potrebe potujoče knjižnice, bo šofer-knjižničar vsak mesec enkrat ali večkrat dostavljal po 150 do 300 knjig v posamezno delovno organizacijo. Tam bo knjige prevzel delavec, ki ga boste sami določili oziroma imenovali. Ta delavec bo knjige spravil v izposojevališče, t. j. v manjši prostor opremljen s prazno omaro, mizico in stolom, nato pa bo enkrat ali večkrat tedensko po sporazumno določenem urniku izposojal knjige delavcem. Dneve in ure izposojanja knjig boste določili sami.

Ko si bodo delavci vse knjige izposodili, prebrali in vrnili, bo zadolženi delavec telefonsko obvestil študijsko knjižnico (telefon štev. 21–496), da

lahko pride šofer s furgonom po prebrane knjige in istočasno pripelje novo knjižno zalogo. Tako bodo knjige krožile od ene delovne organizacije do druge.

Delovnim ljudem in krajanom v krajih, kjer ni na voljo prostorov za knjižnico, bo enkrat ali dvakrat mesečno (v dogovorjenem času in kraju) dostavljal in izposojal knjige knjižničar – šofer neposredno iz avtomobila. Ob teh prilikah mu bodo krajanji tudi vračali prebrane knjige. S takim načinom izposojanja knjig bi zadovoljili številne želje in potrebe delavcev in krajanov po dobri knjigi tudi v krajih in organizacijah, kjer danes teh možnosti nimajo.

Dobro poslovanje potujoče knjižnice bo odvisno tako od delavcev Študijske knjižnice, kakor tudi od posamezne delovne organizacije ali krajevnih skupnosti, od njenih samoupravnih odnosov, osnovne organizacije ZK, sindikata, ZSMS in vodstev organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti.

(Nadaljevanje z 13 strani)

stih, opremijo s tablicami in opozorilom, na katerih mora biti ime osebe, ki je pooblaščen na pustiti napravo v pogon, ali v nasprotnem – če to pogoji za varnost pri delu dovoljujejo – zahtevala, naj se tablice snamejo.

Ne pozabi, da je še veliko naprav starejše konstrukcije, ki se lahko zaradi lastne teže ali pa zaradi kakšnega nepredvidenega dogodka same premaknejo; take naprave je treba dobro in varno blokirati. Če gre za vozila pod obremenitvijo, jih moramo zavarovati s podstavki.

Ne začni z ugotavljanjem okvare in popravilom – če se kakšen stroj pokvari in preneha delati – dokler ga z ustreznim stikalom nisi izključil in povsem preprečil njegov morebitni zagon.

Ne pozabi še preden začneš s popravilom stroja ali njegovim čiščenjem, na varen način blokirati stikalo za njegov zagon. Lahko bi se namreč zgodilo, da kdo ponevedom a pritisne stikalo. To bi te lahko poškodovalo ali pa povzročilo še kakšno hujšo nesrečo.

Ne pritiskaj z rokami ali nogami material, ki si ga dal v odprtino stroja, čeprav se ti zdi takšen postopek s stališča varnosti pri delu povsem nedolžen, temveč uporabljaš za to usrezna pomožna delovna sredstva.

Ne pozabi, da se za vlaganje v stroj ali za jemanje kakšnih predmetov iz stroja, ki povzročajo motnje, ali za čiščenje stroja, sme uporabljati samo primerno pomožno orodje ali kakšni drugi pripomočki – če pri takem opravlilu ne smeš ustaviti stroja.

Ne čisti in ne podmazuj stroja, ne vlagaj vanj in ne jemlji iz njega orodja in predmetov za obdelavo, ne meri in ne kontroliraj, niti ne jemlji poskusnih vzorcev, dokler je stroj v zagonu, predvsem če kakšna nevarna mesta na stroju niso zavarovana.

Ne smeš brez poprejšnjega soglasja neposrednega vodje delati na stroju, dokler je le-ta v zagonu, tudi ne izjemnih primerih, ko bi se moralo na njem delati, če ni mogoče storiti ustreznih varstvenih ukrepov.

Ne začnjenaj s kakšnim delom, za katerega opravljanje so predpisani natančni varnostni ukrepi, če veš, da se jih iz kakršnegakoli razloga ne moreš držati, in nikar ne pozabi o tem obvestiti neposrednega vodjo, ki bo odločil, kako o se bo takšno delo varno opravilo.

Ne pozabi zahtevati neodložljivo zamenjavo poškodovanih

Zložaj ni bil dovolj dobro zložen. Ko se je prevmil si je cirkularist poškodoval roko. Daljši komentar ni potreben.

vanih pomožnih delovnih sredstev, kot so sredstva za spajanje, vrvi, verige, električni kabli in

podobno – s tem boš pripomogel varnosti pri delu.

Ne prekorači striktno pred-

pisanih maksimalnih obremenitev, dovoljenih pritiskov, nosilnost poda in podobnih omejitev, ki so na opozorilih.

Uporabljalj osebna zaščitna sredstva

Ne opravljaj nikakršnega dela brez ustreznih zaščitnih sredstev – če se škodljivi vplivi ali nevarnost ne morejo odpraviti že z osnovnimi zaščitnimi ukrepi.

Če se ne boš zavedal, da lahko brez uporabljanja osebnih zaščitnih sredstev postaneš invalid, se ne boš tako kmalu in tudi ne lahko naučil ta sredstva uporabljati.

Ne uporabljalj nepravilno osebnih zaščitnih sredstev, ki so predpisana; takšen neodgovoren odnos napram zaščitnim sredstvom ima lahko težke posledice.

Ne da bi uporabljal osebnih zaščitnih sredstev povsod, kjer je tako predpisano in kjer so potrebna, boš ustvarjal pogoje za nesrečo in profesionalne bolezni.

Ne pozabi, da je treba osebna zaščitna sredstva enako kot stroje, naprave in delovno orodje, od časa do časa pregledati, očistiti, prekontrolirati, zamenjati kakšen izrabljen del, sicer bi prav tako lahko povzročil nesrečo.

Ne pozabi zahtevati od vodje, naj preskrbi osebna zaščitna sredstva, ki manjkajo.

Uporaba hidrantov

V prejšnji številki našega glasila smo se seznanili s hidranti in njihovimi pripomočki v tej številki glasila pa bomo spregovorili o delu v primeru požara.

V naši DO so v uporabi zidni in podtalni hidranti. Prvi so nameščeni na zidovih v notranjosti objektov, podtalni pa so pod zemljo v posebnih jaskih in vedno zunaj objektov.

Zidni hidranti so prepletkali z značilno rdečo barvo, dobro vidni, razen če niso založeni z stojkami in podobnim. Delo z njimi je zelo enostavno in lahko, ko nastane požar, lahko vsak delavec odtrga plombico, s katero je hidrantna omarica zaprta, vzame ročnik, razvije cev, medtem pa drugi odpre ventil. Cev pri zidnem hidrantu je vedno spojena s priključkom hidrantnega ventila v omarici, ročnik pa na drugo spojko cevi tako, da se ne izgublja čas s priklapljanjem. Curek vode, ki priteče po cevi se usmeri v žarišče požara.

S podtalnimi hidranti je delo bolj zahtevno, ker je hidrant pod nivojem zemlje in ga je težje najti. Čeprav je označen z evidenčno tablico, ki je postavljena v bližini. Po potrebi, moramo odkriti pokrov hidrantnega jaska, vzeti iz omarice, ki je v neposredni bližini, hidrantni nastavek in hidrantni ključ, nato nastavek pritrdimo na glavo hidranta s ključem pa odpremo ventil, s katerim spustimo vodo v nastavek. Medtem časom ostali razvije cevi, katerih mora biti na voljo več.

Na levem bregu reke Krke je zgrajeno črpališče, v katerem sta postavljeni dve črpalci. Večja potisne v eni minuti cca 4500 l vode. Črpalka je vedno v obratovanju, nanjo pa je priključen glavni vod cevi z premerom 200 mm. Druga črpalka potisne okoli 2000 l vode na minuto. Če pride do izpada električne energije, se uporabijo posebni priključki za motorne brizgalne s katerimi lahko polnimo celotno omrežje.

Na tem omrežju, ki je speljano od črpalke do toplotne pa so odcepi za posamezne TOZD, na katerih so vgrajeni podtalni hidranti. Razpored hidrantov je določen na osnovi tehnološkega procesa, razporeditve objektov ter požarne nevarnosti v posameznih proizvodnih prostorih. Na mestih, kjer je nevarnost požara večja so poleg običajnih hidrantov vgrajeni priključki za motorne brizgalne ϕ 110 mm tako, da lahko na teh mestih priključimo motorno brizgalno, odpremo ventil na cevi pred priključkom in črpamo vodo v slučaju večjih potreb.

Ker se potrebuje večja količina vode za druge namene v tehnologiji, s tem pa zmanjša možnost zadostne količine gasilne vode, se bo to omrežje dopolnilo še z dvema črpalkama večjih zmogljivosti ter črpališče avtomatiziralo.

KOVAČEC JANKO

DANAŠNJA „NAGRADNA KRIŽANKA“ NI TEŽKA – DANAŠNJA „NAGRADNA KRIŽANKA“ NI TEŽKA

	VODJA TOZD	VRSTA OPICE	DOM. Ž. IME	ANICA	KAJ DALMAT.	10. ČRKA abec.	DVE MALI JAGODI	ANDREJ VIDIC		JOPICA	NEPRA- VILNOST	DIKTATURA
KMETIJA									JAT IVAN SITAR			
RUSKA DRSALKA RODWINA						LETALA DIŠAVA						
DOM. PERNATA ŽIVAL					ANDREJ GOLENC EBA			KONFLIKT ZBOR DUHOVNIKOV				
1				GR. BOG LJUDEZNI 16. ČRKA abec.					AMA NARODNA OBRAMBA			
AVT. OZN. ZA KRAJUJEVAC			NAŠI HLADILNIKI SNOPI							ANA kr.		
PRHA				ORGANSKA KISLINA BEOGR. TEDNIK						KEM. EL. LITIJ KAVDOJ BILI...		
SLOV. PESNIK ŽUPANČIČ					SRBSKO M. IME JA				DAT REKA			
VRSTA JEKLA ZA NOŽE						SLOV. MESTO 18. ČRKA abec.						
POBIRALEC DNINE							VERDIJEVA OPERA					SESTAVIL B. B.

Rešitev „NAGRADNE KRIŽANKE“ pošljite na naslov: Uredništvo glasila „NOVOLES“ 68351 Straža. Izžrebali bomo 3 nagrade:

1. nagrada 100.— din
2. nagrada 50.— din
3. nagrada 30.— din

O izidu žrebanja, ki ga bo opravil Uredniški odbor, vas bomo obvestili v naslednji številki. Opozorjamo, da morate nad križanko napisati svoj naslov.

Upoštevali bomo vse pravilne rešitve, ki bodo dospele v Uredništvo glasila do vključno 10. oktobra 1978.

PREJELI SMO SAMO DVE pravilni rešitvi prejšnje križanke.

Nagrade prejmejo:

1. nagrada: Matešič Peter – Drvena industrija Vrbovsko 37322 Vrbovsko
2. nagrada: Jani in Nataša Vovk, Soteska 12, 68351 Straža pri Novem mestu

Pravijo: „Stvar teče, če mažeš“. Za te ure, ki so skoraj vedno „zapečatene“, pa to ne velja.

Proti lastnikom tako neodgovorno parkiranih avtomobilov bo potrebno ostro nastopiti.

IZLET V TRENTO

Vsako leto se v septembru veliko delovnih kolektivov odloča za organizirane izlete v bližnjo ali daljno okolico. Seveda ni to le septembrski oziroma „sindikalni“ izlet, kot ga v domačem jeziku največkrat imenujemo, temveč srečanje delavcev kolektiva, kjer se v sproščenem okolju spoznavamo med sabo ter tako še bolj utrjujemo prijateljske odnose in vzdušje v kolektivu.

Ne samo izlet, temveč tudi to je imela pred očmi OOS v TOZD TAP, ko se je odločila za organizacijo izleta. Zamisel so delavci z odobravanjem sprejeli, zataknilo pa se je pri izbiri predlogov. IO OOS se je odločil za anketo, na osnovi katere smo se odločili za krožno smer v dolino Trente.

Odpotovali smo s posebnim avtobusom v soboto, 9. septembra, ob 5. uri zjutraj izpred tovarne, še prej pa smo imeli v tovarni topel zajtrk, ki nam je dal dovolj kalorij za prvo etapo poti do Vršiča (seveda pa smo se v Kranjski gori ustavili za jutranjo kavico), kamor smo prišli ob 9. uri. Na Vršiču smo bili dve uri in uživali v dokaj lepem vremenu in lepem razgledu na vrhove Julijcev. Največji skupini udeležencev je direktor, dober poznavalec planin, razlagal značilnosti posameznih vrhov in jih opozarjal na pravila, ki jih mora upoštevati vsak

planinec na izletih v gore. Seveda je opisal tudi posamezne dogodivščine z njegovih vsakoletnih izletov v gore.

Na Vršiču so se na naših glavah pojavili tudi prvi planinski klobuki (seveda ne brez obveznih značk), ki pa so kasneje v avtobusu na različne načine menjali lastnike; ker so vsi enaki, podobni kot jajce jajcu, lastniki še danes ne vedo, če imajo res tisti klobuk, ki so ga kupili.

Na poti po dolini Trente smo si ogledali še izvir Soče in trentarski muzej, v katerem smo si ogledali eksponate, ki govorijo o težkem življenju prebivalcev Trente v preteklih obdobjih in njihovi kulturi.

V dobrem razpoloženju smo nadaljevali pot do Bovca, kjer smo se v zgodnjih popoldanskih urah zopet okrepčali ker po dvehurnem postanku in ogledu Bovca nadaljevali pot ob Soči do Mosta na Soči ter nato ob reki Idrijšci do Indrije.

V mestnem muzeju smo si ogledali orodje, stroje in opremo, s katerimi so idrijski rudarji stoletja kopali rudo in pridelovali živo srebro vse do leta 1976, ko so rudnik zaradi nizke svetovne cene živega srebra zaprli. V idrijskem gradu smo si poleg rudniškega muzeja ogledali še lepo razstavo čipk, izdelke daleč naokoli znanih idrijskih klekljarij, in lepo urejeno sobo njihovega rojaka, slovenskega pisatelja Franceta Bevka.

Ob 18. uri pa smo odražali na predzadnjo etapo do Čateža pri Trebnjem, kjer smo imeli večerjo in v dobrem razpoloženju ponovno poskusili dolenski cviček ter ob glasu harmonike zaplesali.

Kljub utrujenosti dobro razpoloženi smo se vračali domov in si ob slovesu prijateljsko zaželeli lahko noč in na svidenje v ponedeljek na delu v tovarni.

S. I.

Kadrovske vesti

TOZD TPP: prišli: Ivan SUBOTIČ, Dušan LUZAR, Alojz GAZVODA, Ivan CVITKOVIČ, Petar LA-GUNDŽIJA, Anica TURK, Marija IRT, Darinka FIDERŠEK, Marija BURGAR, Marija ČEMBIČ, Marjanca KOBÉ, Janez UCMAN (iz JLA), Jože SAŠEK. Odšli: Miro RAJLIČ (samovoljno), Jolanda PLEŠKO (sporazum), Ksenija GRABENŠEK (sporazum), Franc ČEČELIČ (samovoljno).

TOZD TSP: prišli: Jože TOMAŽIN, Darja BESEDNJAK, Mehdiya TARANIŠ, Tadija GRGIČ, Petar POPLAŠEN, Peter GRGIČ, Marinka RUS, Slavko KRIŽE (iz JLA), Matjaž KAVŠČEK, Nikola TOKALIČ. Odšli: Danica SAMSA (samovoljno), Franc HENIGMAN (sporazum), Radko BRBOROVIČ (sporazum), Branko ŠUŠTARŠIČ (v JLA), Franc ŠUŠTAR (v JLA), Marjan POLIČNIK (v JLA), Domine GIMPELJ (v JLA), Veno DROBNIČ (sporazum).

TOZD TDP: prišli: Nevenka KOVAČEVIČ, Danijel GAŠPERŠIČ (iz JLA), Jelka GRANDOVEC, Milena TRAMTE, Roman BRAJDIČ, Zdravko GORŠE (iz JLA), Kemal KRKIČ. Odšli: Peter MATEŠIČ (sporazum), Roman BRAJDIČ (samovoljno), Ema ŠKODA (samovoljno), Djurdija GOJ-

KOVIČ (samovoljno), Vladimir MIŠIČ (v JLA).

TOZD TVP: odšli: Slavko BUČAR (v JLA), Zvonko PIRC (samovoljno), Ljudmila BERKOPERC (sporazum).

TOZD ŽAGA Straža: prišli: Bahrija ZULIČ, Jože ŽUPEC, Šefik BAČEVAC, Anton BUKOVEC (iz JLA), Milan PETAN, Franc JAKLIČ (iz JLA). Odšli: Alojz POVŠE (samovoljno).

DSSS: prišli: Marjan PENCA, Jolanda ŠENICA, Jožica TURK, Breda HROVAT, Antonija GNIDOVEC, Mihaela IRT. Odšli: Drago REBERNIK (sporazum).

TOZD TAP: prišli: Magdalena STUŠEK, Miha RAMOVŠ, Srečko PAPEŽ (iz JLA), Ludvik MATOH, Adolf KOLENC, Jože GAČNIK (iz JLA), Martina TORI. Odšli: Jože TERŠAR (samovoljno).

TOZD TES: prišli: Jožica MRVAR, Štefan HORVAT, Marjan OŽBOLT. Odšli: Marjan ANDREJČIČ (v JLA), Jože BLATNIK (sporazum).

TOZD BLP: prišli: Jože FABJAN.

TOZD TPI: odšli: Franc ŠEGA.

TOZD TG: prišli: Andrej PEČJAK (iz JLA), Ana PLOT; odšli: Jože KRAKAR (samovoljno).

TOZD TKO: prišli: Katarina SLANC.

Dne 31. avgusta so se delavci TOZD TSP na referendumu ponovno odločali o novem sistemu delitve osebnih dohodkov. Na referendumu — potekal je od 6. do 15. ure — je od 379 delavcev vpisanih v volilni imenik glasovalo:

- 266 delavcev „ZA“
- 103 delavci „PROTI“
- 4 glasovnice so bile neveljavne.

Referendum je torej uspel, saj se je odločilo „ZA“ 70,18 % delavcev.

Ureja uredniški odbor: Bojan Bencik, Stanko Hodnik, Ana Košmerl, Jože Novinec, Igor Slak, Emil Trampuš, Martina Volf in Boris Vovk. Predsednik uredniškega odbora: Franc Redek.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik Vanja Kastelic. Izdaja delovna organizacija „NOVOLES“, lesni kombinat Novo mesto — Straža. Naklada 2450 izvodov. Stavek, filmi in montaža: ČZP DOLENJSKI LIST. Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto. — Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 31. januarja 1978.